

ÅRSBOK

2016

Året som gått
på Institutet för
Näringslivsforskning

ÅRSBOK
2016

© INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING
BOX 55665
102 15 STOCKHOLM
TEL. 08-665 45 00
WWW.IFN.SE
INFO@IFN.SE

ISSN 1654-0824
ISBN 978-91-7204-744-0

TEXT: INSTITUTET FÖR NÄRINGSLIVSFORSKNING

ORIGINAL FORMGIVNING: IRONS DESIGN & IFN
TRYCK: PRINTFABRIKEN AB

FOTO: Karl Gabor, Bosse Johansson, Fredrik Eriksson, Elisabeth Gustafsson, MostPhotos.com, Elisabeth Precht m.fl.

Innehåll

4	ÅRET I SIFFROR	73	Avhandlingar
6	VD HAR ORDET	73	Forskningsöversikter
8	STYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET	73	Temaartiklar i nyhetsbrev
9	STYRELSEN	73	Övrigt
11	MEDARBETARE	74	IFN:s seminarier
24	SOMMARJOBB PÅ IFN	77	Brown bag-seminarier
25	MÅNGA FORSKNINGSINTRESSERADE BESÖKTE IFN		
26	FORSKNINGSPROGRAM	79	UTLÄNDSKA GÄSTFORSKARE
26	Globaliseringen och företagen	79	Utländska gästforskare under året
32	Entreprenörskapets ekonomi	80	"Intressanta seminarier och bra kontakter"
41	Elmarknadens ekonomi		
45	Tjänstesektorns ekonomi	81	PUBLIKA AKTIVITETER
52	Institutionernas ekonomi	81	Närvaro i media
55	Enskilda forskningsprojekt	82	Policyinriktade debattartiklar och krönikor
		85	Policyseminarier
		91	IFN-forskare på externa konferenser och seminarier
56	FORSKNINGEN I SAMMANDRAG		
62	PUBLIKATIONER OCH AKADEMISKA SEMINARIER	94	FINANSIÄRER
62	Svenska publicerade artiklar		
63	IFN-forskare i <i>Ekonomisk Debatt</i>		
64	Engelska publicerade artiklar		
67	Böcker på svenska		
67	Böcker på engelska		
68	Artiklar accepterade för publicering i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer		
70	Populärvetenskap och recensioner		
70	Policy papers		
71	Working papers		

2016 i siffror

34 disputerade forskare

6 doktorander

7 forskningsassistenter (under året)

30 affilierade forskare

5 forskningsprogram

51 forskningsprojekt

65 artiklar och kapitel publicerade i vetenskapliga tidskrifter och samlingsvolymer

500 artiklar med intervjuer och inslag i media om IFN:s forskare och forskning (och lika många notiser)

61 akademiska seminarier

5 seminarier öppna för allmänheten

Sök sanningen!

Det går bra för IFN. Institutet ligger på fjärde plats i Sverige bland 93 institutioner. Men arvet att forska om ämnen av betydelse för näringslivet måste alltid försvaras, inte minst nu när svenska universitet blir alltmer toppstyrda, skriver Magnus Henrekson.

FORSKNINGSPRODUKTIONEN PÅ IFN har ökat under senare år. Det publiceras fler uppsatser i IFN:s working paper-serie och fler *peer-reviewed* artiklar i internationella akademiska tidskrifter. Förra året publicerades 62 artiklar i internationella vetenskapliga tidskrifter, vilket är nytt rekord. Under 2016 var forskarna dessutom flitiga samhällsdebattörer. Aldrig tidigare har så många debattinlägg och krönikor av IFN-forskare publicerats i främst svenska men även utländska tidningar.

Vid en jämförelse med andra svenska nationalekonomiska institutioner så ligger IFN bra till. Enligt den så kallade RePec-rankningen ligger IFN fast förankrat på fjärde plats i Sverige bland 93 institutioner. Inom delområdet Entreprenörskapets ekonomi är vi högst rankade i Sverige och på en femtonde plats i världen (av drygt 1 800).

Samarbete med andra akademiska institutioner är centralt för IFN: forskarna presenterar sina arbeten på internationella konferenser och IFN arrangerar sådana konferenser i Sverige. Den tredje europeiska konferensen i *entrepreneurship economics*

hölls 2016 i Stockholm, i samarbete med Centre for Economic Policy Research (CEPR). Där till arrangerades IFN:s årliga Stockholmskonferens på temat "Efficient Provision of Public Services" inom ramen för forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi. Båda konferenserna attraherade toppforskare inom sina respektive fält.

IFN är och har alltid varit en plantskola för unga forskare som i sinom tid går vidare till universitet, förvaltning och näringsliv. Under 2016 har tre forskare, i hård konkurrens, erhållit seniora tjänster vid svenska universitet. En doktorand har dessutom framgångsrikt försvarat sin doktorsavhandling. Forskare har även rekryterats till IFN. Dels Daniel Waldenström, som varit professor i nationalekonomi på Uppsala universitet, dels Mårten Blix, som tidigare bland annat var sekreterare i Framtidskommissionen. Förhoppningen är att under 2017 göra ytterligare ett par strategiska rekryteringar.

Det djupare syftet med samhällsekonomisk forskning och därmed också med IFN:s verksam-

het är att öka kunskapen om hur det samhällsekonomiska systemet fungerar. Förhoppningen är att den nya kunskapen bidrar till att ekonomin därigenom fungerar bättre. Och att människors välfärd därmed förbättras.

Det ekonomiska systemet blir alltmer komplext. Behovet av faktabaserade och väl underbyggda beslut i den ekonomiska politiken har kanske aldrig varit större. Samtidigt hotas den akademiska friheten och det objektiva sanningssökandet. I årtionden har landets högskolestudenter matats med postmodern diskursteori. I sin mest radikala form avvisar denna teori tanken att det finns en objektiv verklighet som vi kan vinna kunskap om genom att använda den vetenskapliga metoden.

Den som fått lära sig att det inte finns någon objektiv verklighet kan utan dåligt samvete ta sig rätten att håna och misstänkliggöra den som söker nå fram till en mer objektiv förståelse av samhällets och ekonomins funktionssätt. I förlängningen blir det helt logiskt att en Donald Trump, med sina hänvisningar till "alternativa fakta" kan bli vald till president i USA.

Här hemma i Sverige blir universiteten och deras forskare alltmer toppstyrda, särskilt efter den så kallade autonomireformen 2010. Kommunikationsavdelningarna tar kommandot när universiteten glider över till att bli varumärken snarare än institutioner för objektivt kunskapssökande och öppen debatt.

Sverige är sårbart på grund av den starka statliga dominansen för finansiering av samhällsvetenskaplig forskning och bristen på pluralism vad gäller huvudmannaskap för universiteten. Vi ser också en ökande tendens hos politikererna att ålägga de statliga forskningsfinansiärerna särskilda prioriteringar i sin anslagsgivning. Vidare bedöms forskare i allt högre grad efter

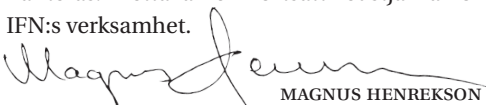
sin förmåga att få extern finansiering, vilket gör att frågor som ligger i tiden prioriteras. Fokus ligger alltmer på tävling mellan forskare om var man publicerar, hur mycket pengar man får in och hur citerad man blir, snarare än på genuint sanningssökande.

IFN har här en stark tradition att forska på områden som är av avgörande betydelse för Sveriges välståndsutveckling och som annars riskerar att inte alls bli beforskade. För att försvara vår position måste vi både vårda det vi byggt upp och fortsätta att utvecklas. Och att bygga en forskningsmiljö i världsklass på ett område tar decennier, men kan snabbt brytas ner eller skingras.

En central person i IFN:s historia är Jan Wallander, som gick bort hösten 2016 vid 96 års ålder. Wallander skrev sin avhandling vid IFN på 1940-talet och var institutets chef 1953–61. Sedermera blev han legendarisk chef för Handelsbanken och skapade en forskningsstiftelse i sitt och sin efterträdare Tom Hedelius namn. Denna stiftelse är i dag tillsammans med Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse institutets största externa finansiär.

Samtida medarbetare har vittnat om hur Jan Wallander i moralstärkande syfte brukade citera filosofen Benjamin Höijers svar till en vän som varnade för vådan av förutsättningslöst tänkande: "Sök sanningen! Och för den dig till helvetets portar, så klappa på." Wallander vek aldrig från den principen.

Sanningen och den korrekta verklighetsbeskrivningen ska sökas och när man tror sig ha hittat den då måste den konfronteras och hanteras. Detta är en fortsatt ledstjärna för IFN:s verksamhet.

MAGNUS HENREKSON
PROFESSOR OCH VD

Vinst i välfärden

Forskarna på IFN studerar, analyserar och lägger fram fakta om hur delar av välfärdssektorn fungerar, skriver Michael Treschow, styrelseordförande IFN. Han skriver att i stället för att begränsa vinsten borde vi diskutera hur kvaliteten kan höjas.

PRIVATA FÖRETAG inom välfärdssektorn är sedan ett kvarts sekel ett inslag i svenskt näringsliv. Nästan 1,3 miljoner människor är i dag sysselsatta inom den offentligfinansierade vården, skolan och omsorgen. Drygt 22 procent av dessa är egna företagare eller anställda i ett privat företag. Denna centrala del av näringslivet studeras inom ett av IFN:s fem forskningsprogram: Tjänstesektorns ekonomi.

Vinst i välfärden debatteras flitigt. Inte minst efter att regeringens utredare Ilmar Reepalu lagt fram förslag på nya regler för vinstdrivande företag inom denna sektor. Men i stället för vinstbegränsning borde vi diskutera hur kvaliteten kan höjas i såväl den privata som den offentliga delen av välfärdssektorn. Vård, skola och omsorg av hög kvalitet är en förutsättning för ett växande näringsliv. Samtidigt måste vi acceptera konkurrens inom välfärdssektorn, liksom i näringslivet i övrigt. Det är bara så utvecklingen drivs framåt. Flera forskare vid IFN bidrar med intressanta studier om konkurrensens betydelse för ökad kvalitet och bättre utnyttjande av satsade resurser.

En diskussion är i full gång om att vinst går ut över tjänsternas kvalitet. Henrik Jordahl, IFN, har tillsammans med David Sundén studerat frågan och kommit fram till att det ”i synnerhet

saknas belägg för att de mest lönsamma företagen har sämre kvalitet [...]”.

Det finns förvisso spelregler för välfärdssektorn som inte fungerar bra. Ett exempel är upphandling som alltför ofta handlar om lågt pris i stället för hög kvalitet. Men något som inte fungerar bra kan rättas till, justeras in och anpassas till verkligheten. Kravet är dock att vi vet vilka resultat vi vill ha. Först då kan väl fungerande granskningsmekanismer utformas, övervakas och efterlevas.

I debatten om och kritiken av privata företag inom välfärdssektorn glömmar vi alltför lätt att dessa introducerades för att den offentliga sektorn inte klarade av sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Människor var missnöjda med barnomsorg, skola och vård. Det är en historia som inte får glömmas bort. Även här drar forskarna på IFN sitt strå till stacken. De studerar, analyserar och lägger fram fakta om hur delar av välfärdssektorn fungerar.

MICHAEL TRESCHOW
STYRELSENS ORDFÖRANDE

Styrelsen

Under två dagar i slutet av september besökte IFN:s styrelse Värnamo. Förutom styrelsesammanträde besökte styrelsen två företag och medverkade vid ett frukostseminarium.

S t y r e l s e n

MICHAEL TRESCHOW *ordförande sedan 2011*
Civilingenjör. Tidigare verksam som vd och ordförande för flera svenska storbolag. Ordförande i Wallenberg Foundation AB:s Investeringskommitté och styrelseledamot i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Ledamot i IVA:s avdelning I.

MAGNUS HENREKSON *vd sedan 2005*
Ekon.dr och professor. Styrelseledamot i Fundcurve och Nationalekonomiska Föreningen, ledamot i Bertil Ohlininstitutets stiftelseråd, SNS Förtroenderåd och IVA:s avdelning IX.

CAROLA LEMNE *ledamot sedan 2014*
Vd för Svenskt Näringsliv. Docent vid Karolinska Institutet. Styrelseordförande Uppsala universitet samt styrelseledamot i Getinge AB och AFA Försäkringar AB. Tidigare vd för Danderyds Sjukhus AB och koncernchef för Praktikertjänst AB.

JENNY LINDÉN URNES *ledamot sedan 2015.*
B.B.A. (phil.). Ägare till och styrelseordförande i Lindéngruppen AB, styrelseordförande i Stiftelsen Färgfabriken, styrelseledamot i Becker Industrial Coatings Holding AB, ColArt International Ltd.

SVERKER MARTIN-LÖF *ledamot sedan 2006*
Civilingenjör och tekn.lic. vid KTH. Hedersdoktor vid KTH och Mittuniversitetet. Ledamot i IVA:s avdelning VIII. Medlem i TAPPI (Paper Industry International) Hall of Fame.

STIG CLAESSION *ledamot sedan 2015*
Civilingenjör. Vd Doxa Plast AB. Ordförande Handelskammaren i Jönköpings län.

MAGDALENA GERGER *ledamot sedan 2011*
Civilekonom och MBA vid Handelshögskolan i Stockholm. Vd för Systembolaget AB. Styrelseledamot i Investor AB, Husqvarna AB, Svensk Handel och Ahlsell AB. Ledamot i IVA:s avdelning VI och Svenskt Näringsliv.

TOMAS NICOLIN *ledamot sedan 2008*
Civilekonom och M.Sc. i Management. Styrelseordförande i Centrum för Rättvisa. Styrelseledamot i bl.a. Nordstjernan, SEB, Nobelstiftelsen och Sällskapet Vänner till Pauvres Honteux. Ledamot i IVA:s avdelning IX.

Medarbetare

Ledning

MAGNUS HENREKSON,
vd och professor,
tillträdde som vd för IFN
2005.

LARS PERSSON,
vice vd och professor,
vice vd på IFN sedan 2000.

ELISABETH PRECHT,
kommunikationschef,
anställdes på IFN 2012.

Administration

MARTA BENKESTOCK,
ekonomiansvarig

JÖRGEN NILSON,
it-ansvarig

ELISABETH GUSTAFSSON,
vd-assistent

MARIE TILERT,
serviceansvarig

Forskare

Här ses de forskare som var verksamma vid IFN under 2016. Samtliga har egna hemsidor på ifn.se. med beskrivning av projekt, senast publicerade studier, utbildning, cv med mera.

OLA ANDERSSON är docent i nationalekonomi.

Forskningsområden: Tillämpad spelteori, industriell organisation, experimentell ekonomi och beteendekonomi.

JANNIS ANGELIS är docent i industriell ekonomi.

Forskningsområden: Verksamhetsledning, produktions- och tjänstestrategi, strategiska mät- och styrinstrument samt riskhantering.

ARON BERG är doktorand i nationalekonomi vid Lunds universitet.

Forskningsområden: Företagsfinansiering, företagsuppköp, risk och osäkerhet samt finansiella friktioner.

NICLAS BERGGREN är docent i nationalekonomi.

Forskningsområden: Institutionell och politisk ekonomi; tillit, tolerans och religion; skönhetsens betydelse i politiken.

ANDREAS BERGH är docent i nationalekonomi.

Forskningsområden: Offentlig och institutionell ekonomi samt sociala normer, korruption, utbildning och utvecklingsekonomi.

CARL MAGNUS BJUGGREN är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Tillämpad mikroekonomi, arbetsmarknadsekonomi, familjeföretagande och entreprenörskap.

MARIO BLÁZQUEZ DE PAZ är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Elmarknadens ekonomi, auktioner, industriell ekonomi och experimentell ekonomi.

MÅRTEN BLIX är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Hur digitaliseringen påverkar ekonomin, finansiering och effektivitet i offentliga välfärdstjänster.

LARS CALMFORS är professor i nationalekonomi.
Forskningsområden: Arbetsmarknads- och makroekonomi.

NIKLAS ELERT är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Entreprenörskap och ekonomisk dynamik.

SHON FERGUSON är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Internationell handel, energi och lantbruk.

MAGNUS HENREKSON är professor i nationalekonomi och vd för IFN.
Forskningsområden: Ekonomisk tillväxt, teknisk utveckling, entreprenörskap, innovation och institutionell ekonomi.

FREDRIK HEYMAN är docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.
Forskningsområden: Empirisk arbetsmarknadsekonomi och internationell ekonomi.

PER HJERTSTRAND är docent i ekonometri.
Forskningsområden: Tillämpad ekonometri, icke-parametrisk ekonometri, produktionsanalys och konsumtionsanalys.

PÄR HOLMBERG är docent i nationalekonomi, teknologie doktor i elkraftteknik och Senior Research Fellow.
Forskningsområden: Elmarknaden och auktioner.

HENRIK HORN är professor i internationell ekonomi.
Forskningsområden: Internationella handels- och investeringsavtal, konkurrenspolitik och marknadsregleringar.

JOAKIM JANSSON är doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet.
Forskningsområden: Tillämpad ekonometri.

LOUISE JOHANNESSON är doktorand i nationalekonomi vid Örebro universitet.
Forskningsområden: Tillämpad ekonometri, internationell ekonomi, handelsavtal och World Trade Organization samt industriell organisation.

HENRIK JORDAHL är docent i nationalekonomi.
Forskningsområden: Skattefinansierade tjänster, privatiseringar samt väljarbeteende i politiska val.

NIKITA KOPTYUG är ekon.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Tillämpad mikroekonomi, tillämpad ekonometri, industriell organisation och spelteori.

WOLF VON LAER är doktorand i politisk ekonomi vid King's College London.
Forskningsområden: Public choice, österrikiska ekonomiska skolan och klassisk liberalism.

ASSAR LINDBECK är professor i nationalekonomi.
Forskningsområden: Inkomstförsäkringar, bonussystem samt metodfrågor.

MARTIN LJUNGE är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Socialekonomi, offentlig ekonomi och arbetsmarknadsekonomi.

ERIK LUNDIN är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Industriell organisation, energiekonomi och el-
marknadens ekonomi.

THERESE NILSSON är docent i nationalekonomi.
Forskningsområden: Globaliseringens effekter på sociala normer och hälsa,
ekonomiska följder av hälsochocker samt ekonomisk ojämlikhet och hälsa.

PEHR-JOHAN NORBÄCK är docent i nationalekonomi.
Forskningsområden: Entreprenörskap, industriell ekonomi, internationell
handel samt internationella investeringar och riskkapital.

MARTIN OLSSON är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Tillämpad mikroekonomi och arbetsmarknadsekonomi.

MATILDA ORTH är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Industriell ekonomi och tillämpad mikroekonomi.

LARS PERSSON är professor i nationalekonomi och vice vd för IFN.
Forskningsområden: Entreprenörskap, forskning & utveckling, företagsdy-
namik, industriell ekonomi, internationella investeringar, konkurrenspolitik
och riskkapital.

LOVISA PERSSON är fil.dr i nationalekonomi.

Forskningsområden: Offentlig ekonomi, politisk ekonomi, kommunala finanser och välfärdens finansiering.

JOHANNA RICKNE är fil.dr i nationalekonomi.

Forskningsområden: Arbetsmarknadsekonomi, utvecklings- och familjeekonomi samt politisk ekonomi.

PER SKEDINGER är docent i nationalekonomi och adjungerad professor vid Linnéuniversitetet.

Forskningsområden: Arbetsmarknadsekonomi med empirisk inriktning: minimilöner, LAS, psykisk ohälsa och arbetsmarknadspolitiska program.

MIKAEL STENKULA är fil.dr i nationalekonomi.

Forskningsområden: Entreprenörskap, beskattning och monetär ekonomi.

ROGER SVENSSON är docent i nationalekonomi.

Forskningsområden: Entreprenörskap, subventioner till näringslivet, FoU-politik, kommersialisering av patent, immateriella rättigheter och penningpolitik.

THOMAS TANGERÅS är docent i nationalekonomi och Senior Research Fellow.

Forskningsområden: Elmarknader, telekom samt politisk ekonomi.

JOACIM TÅG är ekon.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Företagsägandets ekonomi och entreprenörskap.

DANIEL WALDENSTRÖM är professor i nationalekonomi.
Forskningsområden: Inkomst- och förmögenhetsfördelning, skatter och historisk finansiell utveckling.

JOHAN WENNSTRÖM är doktorand i statsvetenskap vid Linköpings universitet.
Forskningsområden: New Public Management (NPM) och offentliga professioner samt skolpolitik.

RICHARD ÖHRVALL är fil.mag. i statsvetenskap och doktorand vid Linköpings universitet.
Forskningsområden: Skattefinansierade tjänster, privatiseringar, korruption, politiskt deltagande och opinionsmätningar.

ÖZGE ÖNER är fil.dr i nationalekonomi.
Forskningsområden: Urban och regional ekonomi, detaljhandelsgeografi samt service- och turistnäringen.

Forskningsassistenter under året

FREDRIK
ANDERSSON

PETTER
DANIELSSON

SIMON EK

SEBASTIAN
JÄVERVALL

CHARLOTTA
OLOFSSON

OLGA
PUGATŠOVA

HANNA
THUNSTRÖM

Affilierade forskare

FREDRIK ANDERSSON är professor i nationalekonomi och rektor vid Ekonomihögskolan i Lund.

Forskningsområden: Kontraktsförhållanden samt konkurrens och valfrihet i offentlig respektive privat verksamhet.

MARTIN ANDERSSON är professor i industriell ekonomi vid Blekinge tekniska högskola.

Forskningsområden: Näringslivsdynamik, entreprenörskap, urban- och agglomerationsekonomi, tillväxt- och innovationsgeografi.

CHRISTIAN BJØRNSKOV är professor i nationalekonomi vid Århus universitet.

Forskningsområden: Institutionell ekonomi och public choice, utvecklingsekonomi, tillit och socialt kapital samt betydelsen av ideologi i politiken.

DAVID CESARINI är assistant professor vid Center for Experimental Social Science, Department of Economics, New York University.

Forskningsområden: Beteendekonomi, beteendegenetik och tillämpad mikroekonomi.

KARIN EDMARK är docent i nationalekonomi och verksam vid Institutet för social forskning (SOFI) vid Stockholms universitet.

Forskningsområden: Utbildning, främst effekter av skolvalsreformer.

JOHAN EGEBAK är fil.dr i nationalekonomi och verksam vid Arbetsförmedlingen.

Forskningsområden: Tillämpad mikroekonometri, arbetsmarknadsekonomi och beteendekonomi.

MATHIAS EKSTRÖM är fil.dr i nationalekonomi och assistant professor vid Norges Handelshögskola i Bergen.
Forskningsområden: Tillämpad mikroekonometri, beteendekonomi och arbetsmarknadsekonomi.

MIKAEL ELINDER är docent i nationalekonomi och lektor vid Uppsala universitet.
Forskningsområden: Tjänstesektorns ekonomi, väljarbeteende samt arv och gåvor.

OSCAR ERIXSON är fil.dr i nationalekonomi vid Uppsala universitet.
Forskningsområden: Offentlig ekonomi, intergenerationella förmögenhetsöverföringar, hälsoekonomi och tillämpad beteendekonomi.

OLLE FOLKE är fil.dr i nationalekonomi och vikarierande lektor vid Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet.
Forskningsområde: Politisk ekonomi.

WOLFGANG GICK är professor i nationalekonomi vid Free University of Bozen/Bolzano.
Forskningsområden: Kontraktsteori, strategisk informationsspridning, bayesiansk övertalning samt plattformskonkurrens.

ÅSA HANSSON är docent i nationalekonomi vid Lunds universitet.
Forskningsområden: Offentlig ekonomi och skatter, skatters inverkan på individers och företags beteende samt på hela ekonomin.

GABRIEL HELLER SAHLGREN är doktorand vid London School of Economics. Forskningsområden: Utbildningsekonomi, kvasimarknader, hälsoekonomi och skattefinansierade tjänster.

ANNA HÄGER GLENNGÅRD är fil.dr och lektor i företagsekonomi vid Lunds universitet. Forskningsområden: Hälsoekonomi, ekonomistyrning med inriktning på hälso- och sjukvård, vårdkvalitet och primärvård.

MATTI KELOHARJU är Eero Kasanen professor i finansvetenskap vid Aalto University School of Business. Forskningsområden: Beteendekonomi och företagsfinansiering.

JOHAN KLAESSON är professor i nationalekonomi vid Internationella Handels-högskolan i Jönköping. Forskningsområden: Urban och regional ekonomi, infrastruktur och regional tillväxt, lokalisering av servicesektorn.

SAMULI KNÜPFER är professor i finansvetenskap vid BI Norwegian Business School. Forskningsområden: Hushållens ekonomi, beteendekonomi och företagsfinansiering.

EWA LAZARCZYK CARLSON är ekon.dr i nationalekonomi och biträdande lektor vid Reykjavik University. Forskningsområden: Tillämpad mikroekonomi, energiekonomi, miljöekonomi samt industriell organisationsteori.

ERIK LINDQVIST är associate professor vid Nationalekonomiska institutet, Handelshögskolan i Stockholm.

Forskningsområden: Arbetsmarknadsekonomi och politisk ekonomi.

ALEXANDER LJUNGQVIST är professor i finansvetenskap och entreprenörskap vid Stern School of Business, New York University.

Forskningsområden: Entreprenörskap, investment banking, börsintroduktioner, riskkapital, bolagsstyrning och företagsfinansiering.

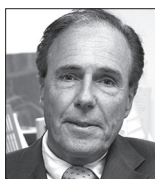
FLORIN MAICAN är fil.dr i nationalekonomi och verksam vid KU Leuven, Belgien.

Forskningsområden: Industriell organisation, teknologisk förändring, tillämpad mikroekonomi och empirisk internationell finans.

JOHANNA MÖLLERSTRÖM är professor vid Humboldt University, Berlin, och chef för avdelningen Competition and Consumers vid German Institute for Economic Research (DIW), Berlin.

Forskningsområden: Beteendekonomi, experimentell ekonomi och offentlig ekonomi.

LARS OXELHEIM är professor i internationellt företagande och finansiering vid Handelshögskolan i Kristiansand, Norge, och Lunds universitet.

Forskningsområden: Internationellt företagande, gränsöverskridande investeringar, finansiell integration, företags riskhantering, bolagsstyrning och belönings-system.

MARIA PERSSON är docent i nationalekonomi och universitetslektor vid Lunds universitet.

Forskningsområden: Internationell handel, ekonomisk integration och utvecklingsekonomi.

PETRA PERSSON är Ph.D. och assistant professor i nationalekonomi vid Stanford University.

Forskningsområden: Offentlig ekonomi och utvecklingsekonomi.

DANIEL RUBENSON är associate professor vid Ryerson University i Toronto.

Forskningsområden: Politisk ekonomi, politiskt beteende och politisk utveckling.

DAVID SEIM är ekon.dr och assistant professor vid Stockholms universitet.

Forskningsområden: Offentlig ekonomi, arbetsmarknadsekonomi, politisk ekonomi och sociala nätverk.

FREDRIK SJÖHOLM är professor och prefekt vid Nationalekonomiska institutionen, Lunds universitet.

Forskningsområden: Globalisering och ekonomisk utveckling, globaliseringens arbetsmarknadseffekter, Asiens ekonomier.

JONAS VLACHOS är professor vid Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet.

Forskningsområden: Arbetsmarknadsekonomi, utbildningsekonomi och finansiell ekonomi.

YVES ZENOU är professor i nationalekonomi vid Monash University i Melbourne, Australien.

Forskningsområden: Social interaktion och nätverk, urban och utvecklingsekonomi, diskriminering och assimilering av invandrare samt kriminalitet.

Sommarjobb på IFN

Under sommaren arbetade två studenter som forskningsassistenter på IFN. Anna-Mi Fredriksson och Ingvar Ziemann läser båda nationalekonomi på masternivå.

Vad var det som fick er att välja just nationalekonomi?

– Jag hade en bra gymnasielärare som fick mig att förstå hur nationalekonomi hänger ihop med kunskap om samhället. Och så har jag alltid gillat matte, förklarar Ingvar som läser ett masterprogram på Handelshögskolan i Stockholm (nationalekonomi) och ett masterprogram på Stockholms universitet/KTH (matematik).

Anna-Mis väg till nationalekonomin var längre. Hon utbildade sig till balettdansös och engagerades som 17-åring av English National Ballet. Efter fem år började hon arbeta som frilansande koreograf och dansare. Hon startade eget och insåg att hon behövde större affärskompetens. Det var där som ekonomistudier kom in i bilden. Masterprogrammet

hon deltar i är en kombination av nationalekonomi och internationella relationer på Science Po Paris och Handelshögskolan i Stockholm.

Vad har ni lärt er på IFN under sommaren?

– Jag har arbetat med flera olika projekt. Det har varit lärorikt att sätta sig in i en rad olika arbetssätt. Och så har jag lärt mig att det finns en hel del forskningsämnen på IFN som är i utkanten av nationalekonomi, exempelvis forskningen om fotbollens roll i samhället och för ekonomin. Det är spännande, säger Anna-Mi. Ingvar förklarar att hans arbetsuppgifter till stor del varit koncentrerade till ett projekt.

– Jag har lärt mig att arbeta med data och fått mer inblick i hur en forskares vardag ser ut. Det bästa är nog att jag har fått en inblick i vad det innebär att forska.

Forskningsintresserade besökte IFN

Niclas Berggren, forskningsprogrammet Institutionernas ekonomi, berättar om sin forskning.

25-talet doktorander och masterstudenter, som är intresserade av en framtid som forskare, besökte IFN en eftermiddag i slutet av januari för att lära känna institutet och dess forskning och forskare.

Programmet innehöll presentationer av IFN:s verksamhet men också tips från professor Assar Lindbeck om hur man bäst väljer forskningsfält. Programcheferna presenterade de fem forskningsprogrammen: Entreprenörskapets ekonomi, Institutionernas ekonomi, Tjänstesektorns ekonomi, Elmarknadens ekonomi samt Globaliseringen och företagen.

En av de yngre forskarna, Niklas Elert, talade om hur viktigt språket är för en forskare. Docent Therese Nilsson berättade bland annat om en forskares vardag.

Lars Persson och Martin Olsson, IFN, i samtal med en student.

Carl Magnus Bjuggren och Per Skedinger, IFN, under Öppet Hus.

Forskningsprogram

Globaliseringen och företagen

För att bidra med kunskap om utvecklingen av det svenska näringslivet studerar vi en rad nyckelfrågor som berör globaliseringsprocessen. Forskningen fokuserar på internationell integration, ägarförändringar och digitaliseringen av näringslivet.

SVENSK EKONOMI är sedan länge i hög grad sammanflätad med den internationella ekonomin – ett resultat av den globaliseringsprocess som tog fart i Sverige efter den ekonomiska krisen i början av 1990-talet. I forskningsprogrammet Globaliseringen och företagen vill vi bidra med ny kunskap om hur globaliseringen påverkar det svenska näringslivet.

För tillfället ligger programmets fokus på internationell integration och ägarförändringar samt digitaliseringen av näringslivet. Med utgångspunkt i dessa frågor analyserar vi internationella handelsavtal, ägande över gränserna, handelsmönster, hur utländsk konkurrens påverkar svenska företag samt Kinas framväxt i den globala ekonomin.

Vi har även forskare som studerar samhällsekonomiska konsekvenser av uppköp av utländska bolag, riskkapitalbolags investeringar, börsnoteringar och den samhällsekonomiska betydelsen av handel med noterade aktier. När

det kommer till digitaliseringen tar våra forskare en bred ansats för att studera hur denna process påverkar svenska företag och de arbetsuppgifter som utförs i Sverige.

Programmets huvudfinansiär är Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, men härutöver finns projekt och forskare som också erhåller projektmedel från andra finansiärer.

I programmet arbetar bland andra Carl Magnus Bjuggren, Mårten Blix, Niklas Elert, Shon Ferguson, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Per Hjertstrand, Henrik Horn, Nikita Koptuyug, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Persson och Johanna Rickne. Härutöver är Matti Kelo-harju, Samuli Knüpfer, Alexander Ljungqvist, Lars Oxelheim, Maria Persson, Fredrik Sjöholm och Jonas Vlachos affilierade till programmet och Aron Berg, Joakim Jansson och Louise Johannesson är doktorander inom programmet.

PROGRAMCHEF: JOACIM TÅG

Forskningsprojekt

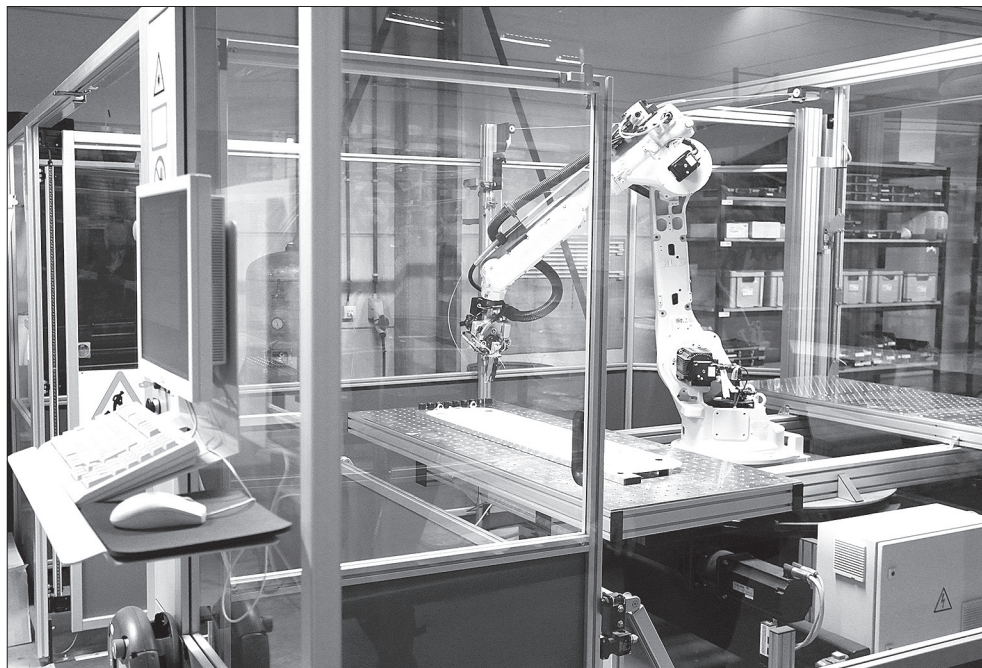
1. Globaliseringen och digitaliseringen

DET PRIMÄRA MÅLET med detta forskningsprojekt är att skapa en bättre förståelse för hur globaliseringen påverkar arbetsmarknaden. Projektet kommer även att analysera hur de förändringar i digitalisering och automatisering som nyligen skett sätter press på företag och arbetstagare, och hur detta relaterar till globaliseringen. Effekterna av globalisering och digitalisering analyseras i en svensk kontext, i syfte att ge insikter med relevans för svenska beslutsfattare.

I projektet belyses ett antal olika problemställningar, bland andra:

- Identifiera individuella egenskaper hos vinnare och förlorare på globaliseringen och digitaliseringen.
- Globaliseringens och digitaliseringens effekter på löneskillnader och osäkra anställningar.
- Till vilken grad är arbetslöshetsrisk, till följd av en ökad digitalisering, kopplad till löner och utbildningsnivåer för enskilda yrken?

PROJEKTANSVARIG: FREDRIK HEYMAN

2. Den samhällsekonomiska betydelsen av handel med aktier

UNDER DEN SENASTE tiden har regelbördan för börsnoterade företag som bedriver värdepappershandel ökat markant, och detta gäller även regelbördan för företag som önskar lista sig på en publik handelsplats. Delvis av denna orsak, men även av många andra, har vi under de senaste 15 åren sett ett minskat intresse för företag att låta sina aktier handlas på reglerade marknadsplatser. Syftet med detta projekt är att sammanfatta litteraturen samt

att studera denna utveckling genom att skapa ett nytt ramverk för att bättre förstå hur publik handel med aktier kan bidra till ett starkare politiskt stöd för en näringslivsvänlig ekonomisk politik. I projektet studeras även effekter av noteringar i Sverige genom sammanställningen bland de anställda i företag som noterats.

PROJEKTANSVARIG: JOACIM TÅG

3. Globaliseringens effekter på kapital

DEN SVENSKA ÄGARMODELLEN, som tidigare dominerat på börsen, innebar att kontrollen av företagen för det mesta var koncentrerad till en eller två ägare. Ofta har dessa ägare varit svenska familjer. Den koncentrerade kontrollen möjliggjordes genom en växande divergens mellan kontrollrättigheter (röstandelar) och utdelningsrättigheter (kapitalandelar). Det har också varit vanligt att en familj eller en ägargrupp via investmentbolag och ask-i-ask-äggande haft ett dominerande inflytande i ett flertal företag.

Den svenska ägarmodellen är nu på tillbakagång, för att i varje fall delvis ersättas av annan ägarstyrning. En viktig drivkraft bakom denna utveckling är globaliseringen av ägandet.

Projektet syftar till att öka förståelsen för dels hur den svenska ägar- och kontrollmodellen påverkas av globaliseringen, dels undersöka vilka institutionella förändringar i regelverket som kan möjliggöra en effektiv styrning av bolag med spritt ägande.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

4. Unilateral konkurrenspolitik och standard-essentiella patent

FÖR ATT UPPFYLLA EN industristandard krävs ofta att patenterade teknologier används. Exempelvis är telekomstandarder som 3G och 4G sådana "standard-essentiella" patent. Ägarna till dessa har potentiellt mycket stark marknadsposition, då de kan blockera utnyttjandet av standarden. I praktiken motverkas detta genom nationell konkurrenspolitik.

Syftet med projektet är att belysa hur principer för internationell jurisdiktion kan utnyttjas för att motverka internationella intressekonflikter vad gäller denna konkurrensövervakning.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK HORN

5. Globalisering, ökad konkurrens och företagens utveckling

FÖRETAG I SVERIGE och i utlandet har utsatts för ökad konkurrens i många former. Globaliseringen utveckling gör att inhemska företag är tvungna att anpassa sig till ett tuffare affärsklimat, men handelsreformer innebär också nya import- och exportmöjligheter. Detta projekt består huvudsakligen av empiriska studier där effekterna av ökad konkurrens av olika slag utvärderas. Exempelvis handelsreformer, importkonkurrens och högre elpriser under 2000-talet.

Studierna utforskar effekten av dessa fenomen på företagens val av teknik, handelsmönster, sysselsättning, storlek och produktivitet. Syftet med projektet är att bidra till förståelsen för hur konkurrens påverkar företags tekniska utveckling och sysselsättning, vilket kan vara till hjälp inför framtida ekonomiska reformer.

PROJEKTANSVARIG: SHON FERGUSON

6. Internationella investeringsavtal

MELLANSTATLIGA INVESTERINGSAVTAL skyddar utländska investeringar från värdlandets åtgärder som avsevärt reducerar investeringarnas värde. De ger också investerare möjlighet att stämma kontrakterande stater för avtalsbrott (så kallade ISDS-mekanismer). Dessa åtaganden har stått i centrum för kritiken mot CETA-avtalet (EU–Kanada), och TTIP-avtalet (EU–USA).

Debatten väcker fundamentala frågor rörande

IIA: Vilka slags åtgärder ska leda till kompensation? Kommer värdländer att avstå från att vidta legitima åtgärder? Vem vinner och vem förlorar på avtalen? Det finns i stort sett ingen ekonomisk litteratur som besvarar dessa frågor. Syftet med projektet är att systematiskt analysera dessa frågor.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK HORN

7. Politiska incitament för lokal ekonomisk utveckling i Kina

MÅLET MED DETTA PROJEKT är att skapa en ökad förståelse för vad det är som driver beslut på lokal nivå i en decentraliserad autokrati som Kina. Studien fokuserar på utvecklingen av lokala arbetsmarknader och politikernas prioriteringar av olika offentliga utgifter.

Två forskningsfrågor behandlas: För det första hur investeringar i utbildning på den lokala nivån är avhängiga av den cykliska processen med befordringar inom partistaten. För det andra hur både lokala beslutsfattaress

incitament och generella krav på samhällelig välfärd påverkar tillgången till kapital i Kina.

Hur kinesiska bolag får tillgång till kapital genom börsnoteringar analyseras. Den grundläggande hypotesen är att de företag som bidrar mer till den lokala arbetsmarknaden ges företräde till kapitalanskaffning genom börsnotering.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

8. Företagsägandets ekonomi

ÄGARFÖRÄNDRINGAR och ägarfrågor är centrala i den omstrukturering av näringslivet som krävs för att möta de utmaningar och möjligheter som globaliseringen för med sig. Syftet med detta projekt är att studera olika aspekter relaterade till företagsägandets ekonomi, det vill säga hur samhället påverkas av olika ägarformer av företag. Detta inkluderar studier kring riskkapitalinvesteringar, börsnoteringar, före-

tagsförvärv, samt beslut att bli företagsägare genom entreprenörskap. I projektet studeras även hur företagsägande och ägarförändringar påverkar karriärer hos företagsledare och anställda.

PROJEKTANSVARIG: JOACIM TÅG

9. Globalisering, sysselsättning och löner

DETTA PROJEKT SYFTAR till att empiriskt undersöka arbetsmarknadseffekter av ökad internationell integration. Projektet utgår från ny ekonomisk teori med heterogena företag och heterogen arbetskraft.

Traditionell handelsteori antar att arbetsmarknaden är flexibel med full sysselsättning som följd. Nyare teori betonar i stället att löner är trögrörliga och att matchningsprocessen mellan arbetstagare och arbetsgivare kan skapa långvarig arbetslöshet. Vidare visar det sig att effekten på exempelvis lönen för en viss typ av arbetskraft kan skilja sig åt beroende på typ av företag.

De nyare teoretiska arbetena resulterar i hypoteser om internationalisering och arbetsmarknadseffekter som testas empiriskt. Den empiriska analysen baseras på ett stort data-material över svensk arbetskraft som kan matchas med data på svenska företag. Internationaliseringens inverkan på lön och sysselsättning undersöks för olika typer av arbetskraft och i olika typer av företag. Projektet är ett samarbete mellan svenska empiriska forskare och framstående teoretiskt inriktade amerikanska forskare.

PROJEKTANSVARIG: FREDRIK HEYMAN

10. De ekonomiska effekterna av globalisering

I EN VÄRLD MED ÖKAD globalisering och minskade handelsbarriärer är det viktigt att förstå konsekvenserna av ökade handelsflöden. För dagens politiska beslutsfattare inom EU och USA kan detta exempelvis inkludera implikationerna av det nya frihandelsavtalet "Transatlantic Trade and Investment Partnership" (TTIP) som förhandlats mellan EU och USA. Hur påverkas ländernas välfärd av den typen

av avtal? Vad händer med företagens förutsättningar? Hur påverkas miljön av de ökade ekonomiska flödena? Syftet med detta projekt är att med nyutvecklade ekonometriska metoder förbättra analysredskapen för att mäta effekterna av ökad handel och globalisering.

PROJEKTANSVARIG: PER HJERTSTRAND

Entreprenörskapets ekonomi

I detta forskningsprogram belyser vi vilka ekonomiska grundförutsättningar och institutionella förhållanden som skapar en entreprenörsdriven tillväxt. Exempelvis kan det handla om skatte- och trygghetssystem.

DEN SVENSKA INDUSTRIALISERINGEN under slutet av 1800-talet liksom de nya företag som växte sig stora under efterkrigstiden förknippas med enskilda entreprenörer. Även bakom många av de företag som gjort entré på börslis-torna sedan den ekonomiska krisen i början av 1990-talet står enskilda entreprenörer.

Genom att använda nationalekonomiska analysmetoder, som belyser interaktionen mellan entreprenörer, andra aktörer och institutionella förhållanden och regelverk, kan olika effekter analyseras på ett systematiskt sätt.

Vi kan exempelvis studera hur framväxten av en riskkapitalmarknad påverkar de allmänna drivkrafterna att starta nya företag. Det är också möjligt att med data för många entreprenörsföretag och en rad viktiga bakgrundsfaktorer för entreprenörskapet, såsom tillgång till riskkapital, erhålla mer generella insikter om hur olika institutionella faktorer påverkar entreprenörskapet. Därmed bidrar programmet med värdefull kunskap om hur olika institutioner och regelverk påverkar den entreprenörsdrivna ekonomiska tillväxten, en kunskap som kan vara av avgörande betydelse

se för entreprenörskapets framtida utveckling i Sverige.

Forskningsprogrammet syftar till att belysa vilka ekonomiska grundförutsättningar, såsom bolagsägarformer, skattesystem och allmänna institutioner, som kan bidra till att skapa en entreprenörsdriven tillväxt.

Följande forskare deltar: Ola Andersson, Aron Berg, Carl Magnus Bjuggren, David Cesarini, Johan Egebark, Niklas Elert, Åsa Hansson, Magnus Henrekson, Fredrik Heyman, Ulf Jakobsson, Dan Johansson (Örebro universitet), Martin Ljunge, Alexander Ljungqvist, Johanna Möllerström, Pehr-Johan Norbäck, Martin Olsson, Lars Persson, Tino Sanandaji (Handelshögskolan i Stockholm), Mikael Stenkula, Roger Svensson, Joacim Tåg, Daniel Waldenström och Yves Zenou.

Programmets huvudfinansiär under året har varit Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

PROGRAMCHEFER: MAGNUS HENREKSON OCH LARS PERSSON

Internationellt toppmöte

Akademiska konferenser är ett viktigt tillfälle för forskare att träffas och utbyta tankar om sin egen och andras forskning. Här inleds många samarbeten och formuleras nya forskningsfrågor.

Den 18–19 juni anordnade IFN tillsammans med Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London, den tredje europeiska CEPR entreprenörskonferensen i Stockholm.

Entreprenörskap anses av många ekonomer vara en grundläggande drivkraft för ekonomisk tillväxt. Entreprenörer är inte bara innovatörer, de bidrar ofta till att göra andra innovatörers uppfinningar framgångsrika. Entreprenörens förmåga och motivation att skapa nya innovationer är direkt beroende av hur väl de kan skydda sina produkter. Patentskydd är i detta sammanhang centralt.

Ett 30-tal forskare från Sverige, Danmark, Tyskland, Storbritannien, Tjeckien, Nederländerna,

Italien, Belgien, Israel och USA diskuterade bland annat:

- incitament som främjar företagande och utvärdering av incitamentsprogram,
- entreprenörskap och institutioner,
- finansiering av entreprenörskap (riskkapital/affärsänglar),
- experimenterande och entreprenörskap,
- skapande av arbetstillfällen och entreprenörskap,
- entreprenörskapets teoretiska betydelse, och
- entreprenörskap utifrån ett industriellt organisationsperspektiv.

Text: Nikita Koptuyug

Forskningsprojekt

1. Kommersialisering av svenska patent

SVERIGE ÄR TOPPRANKAT i världen med avseende på forskning och utveckling, beviljade patent och publikationer i forskningstidskrifter. Men vi har inte så många små snabbväxande teknologibaserade företag. Kommersialiseringen av detta intellektuella kapital är relativt sett mindre framgångsrikt i Sverige jämfört med andra länder.

Syftet med detta projekt är att empiriskt ana-

lysera kommersialiseringssprocessen av intellektuellt kapital i Sverige genom att följa patent.

Särskilt studeras betydelsen av statliga finansieringssystem och affärsänglar. En unik databas över svenska patent ägda av uppfinnare och småföretag har byggts upp för ändamålet.

PROJEKTANSVARIG: ROGER SVENSSON

2. Politik för snabbväxande företag

I DETTA PROJEKT analyseras dels de snabbväxande företagens betydelse för sysselsättning och jobbskapande, dels hur det institutionella ramverket påverkar de snabbväxande företagen.

För att analysera hur det institutionella ramverket kan förväntas påverka de snabbväxande företagen används den så kallade kompetensblocksteorin. Enligt denna teori drivs tillväxten på företagsnivå av en ständigt

fortgående process där ny kunskap upptäcks, skapas och appliceras. Kompetensblocket består av de nyckelaktörer med kompletterande kompetenser som erfordras för att generera och kommersialisera nya affärsidéer: uppfinnare, entreprenörer, företagsledare, venturekapitalister, aktörer på andrahandsmarknaderna, utbildad/yrkeskunnig arbetskraft och kompetenta kunder.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

3. Financial and Institutional Reforms for the Entrepreneurial Society (Fires)

FIRES ÄR ETT EUROPEISKT tvärvetenskapligt forskningsprojekt med syfte att utveckla en reformstrategi för hur ökat entreprenörskap kan skapa en inkluderande och hållbar tillväxt i Eu-

ropa. IFN är ett av nio europeiska forskningsinstitut som ingår i forskningsprojektet.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

4. Anställningsskydd – lagstiftade och implicita kontrakt

SYFTET MED DETTA PROJEKT är att öka förståelsen för hur anställningsskydd påverkar företag, individer och ekonomin som helhet. Anställningsskyddet minskar risken för uppsägning och därmed den risk som är associerad med ekonomiska fluktuationer. Men det utgör även en kostnad för företag då det blir svårare att anställa och säga upp anställda.

Anställningsskydd kan även leda till att en allt större grupp cirkulerar mellan tillfälliga kontrakt och arbetslöshet. Inte sällan utgörs denna grupp av unga, kvinnor och personer med lägre utbildning och mindre arbetslivserfarenhet.

Tidigare forskning indikerar att familjeföretag

på grund av sin långsiktighet och riskaversion har en större möjlighet att upprätthålla implicita kontrakt där de erbjuder sina anställda en högre anställningstrygghet i utbyte mot en lägre lön.

Projektet undersöker förekomsten och konsekvenserna av implicita kontrakt om anställningsskydd i familjeföretag. Projektet undersöker även effekten av lagstiftat anställningsskydd och hur det påverkar produktivitet, arbetsinsats, kapitalfördjupning och segmentering av arbetsmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: CARL MAGNUS BJUGGREN

5. Entreprenörskap, skatter och den offentliga sektorns ekonomi

FÖR ATT ANALYSERA entreprenörskap måste fenomenet först definieras och mätas. Tidigare forskning har förlitat sig på egenföretagande för att kvantifiera entreprenörskap. Men de allra flesta egenföretagare är vare sig innovativa eller tillväxtorienterade. Det rör sig i stället om exempelvis rörmokare, taxiförare, tandläkare och konsulter, vilka skiljer sig markant från entreprenörer.

I projektet jämförs länder, geografiska regioner samt företag ur egenföretagar- och entreprenörskapsperspektiv. Regioner och länder med hög andel egenföretagare tenderar att ha lägre entreprenörskap. Ett primärt syfte med projektet är att förklara dessa skillnader.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

6. Optioner, beskattning och entreprenöriellt företagande

I USA HAR OPTIONSINSTRUMENTET fått en avgörande betydelse i den entreprenöriella sektorn. Hur kan det komma sig att optioner används avsevärt mindre och tycks fungera sämre i Sverige, ett land som numera också har betydande nyföretagande och riskkapital? Kan skatteregler reformeras så att optionsinstrumentets fördelar kan utnyttjas även här? Även i många andra länder, särskilt i Europa, har venture capital-marknaden utvecklats svagt. Hur kan detta förklaras?

För att kunna besvara dessa frågor avser vi att undersöka och förklara 1) hur entreprenöriella företag byggs upp; 2) varför optioner kan vara ett effektivt sätt att belöna nyckelmedarbetare,

i synnerhet de som tar entreprenöriella beslut; 3) hur optioner bör behandlas skattemässigt, samt 4) betydelsen av kontraktsmässig flexibilitet för de institutionella placerarna. Vi avser att i första hand analysera optioners användning i växande entreprenöriella bolag, inte i börsnoterade företag med spritt ägande.

Vår huvudhypotes är att skillnader mellan användningen av optioner för att skapa effektiva avtal mellan entreprenörer och nyckelmedarbetare å ena sidan och externa finansiärer å andra sidan är att söka i skattesystemets utformning.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

7. Anställningsskydd och invandrares ställning på arbetsmarknaden

TEORETISKA MODELLER visar att marginalgruppers ställning på arbetsmarknaden kan försvagas av ett starkt anställningsskydd. Också den empiriska litteraturen tyder på att marginalgrupper, särskilt unga människor, missgynnas av ett starkt anställningsskydd. Däremot är kunskapen om hur invandrares ställning på arbetsmarknaden påverkas av anställningsskydd

begränsad, trots att denna fråga är mycket relevant från ett policyperspektiv.

Syftet med projektet är att utvärdera hur invandrares möjligheter till anställning och egenföretagande påverkas av anställningsskydd.

PROJEKTANSVARIG: NIKLAS ELERT

8. Entreprenörskapets politiska ekonomi

ENTREPRENÖRSKAPETS CENTRALA betydelse för tillväxt och välbefinnande har på senare tid kommit att alltmer lyftas fram inom forskningen. Ofta har det tagits för givet att ökad entreprenörsaktivitet har en positiv effekt på tillväxt och jobbskapande.

"den samhälleliga belöningsstrukturen" vad gäller entreprenörskap. Entreprenörer analyseras som ekonomiska agenter vilka hela tiden söker efter en avkastning (*economic rent*) som överstiger den riskjusterade räntan i ekonomin.

Utgångspunkten i detta projekt är att entreprenörer inte per automatik bidrar positivt till samhällsekonomin. I stället utgår vi från premissen att huruvida bidraget är positivt beror på de institutionella betingelserna i ekonomin, vilka bestämmer vad som också har kallats

Huvudsyftet med projektet är att analysera hur graden av entreprenörsaktivitet, och till vilka verksamheter denna kanaliseras, bestäms av centrala institutioner i ekonomin.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

9. Ägande, samverkan och konkurrens i innovationsindustrin

EMPIRISKA STUDIER visar att etablerade företag ofta tillägnar sig nya teknologier genom uppköp av små entreprenörsföretag, vilka ofta är finansierade av riskkapital. Vidare observerar vi att nya företagsstrategier och nya teknologier ofta introduceras på marknaden av entreprenöriella nyinträdande företag, och att dessa nya strategier och teknologier sedan tas upp av etablerade företag. Ett exempel på det-

ta är Ryanairs inträde på den europeiska flygmarknaden. Forskningsprojektets syfte är att öka vår förståelse av hur interaktionen mellan företag med olika typ av ägandeform sker på innovationsmarknaden och hur regelverk, såsom konkurrenslagor och företagsbeskattningssystem, påverkar denna process.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

10. Entreprenöriella innovationer och private equity-utköp – skatter och ägareffektivitet

NY FORSKNING VISAR ATT etablerade företag i allt större grad använder uppköp av och samarbeten med små innovativa företag för att få tillgång till ny kunskap och nya teknologier. Ofta finansieras dessa företag i ett initialt skede av riskkapital.

Forskning visar även att private equity-utköp, ofta med kraftig belåning, får en allt större betydelse i näringslivets omstruktureringsprocess. Detta sker genom att private equity-fonder identifierar och köper ut företag och sedan strukturerar om och säljer företagen vidare. Policydiskussionen handlar alltmer om betydelsen av olika slags ägare i strukturmöjliggöringsprocessen och hur den påverkas

av skattesystem och finansiella marknader.

Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att bidra till ökad kunskap om interaktionen mellan aktörer med olika ägarformer i innovations- och omstruktureringsprocessen samt hur olika institutioner påverkar effektiviteten i denna process. Initialt fokuserar vi på två delområden: entreprenöriella innovationer och beskattning samt ägareffektivitet och beskattning.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

11. Entreprenörskap, företagsdynamik och ekonomiska reformer

FLERTALET AV EUROPAS LÄNDER upplever en stagnerande ekonomi. Ländernas regeringar sätter allt större hopp till att unga entreprenörsdrivna företag ska vara den motor som får igång ekonomin och som kan generera produktivets- och sysselsättningstillväxt. Samtidigt finns en oro för att den senaste teknologiutvecklingen ska skapa en produktivitetstillväxt utan motsvarande sysselsättningstillväxt.

Forskningsprojektets syfte är att öka vår förståelse för dels hur teknologiskiften påverkar produktivets- och sysselsättningsdynamiken i näringslivet, och dels hur regelverk och institutioner, såsom konkurrenslagor, utbildningssystem och företagsbeskattningsystem, påverkar denna process.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

12. Realekonomiska effekter av riskkapital

RISKKAPITALBRANSCHEN HAR under de senaste åren vuxit snabbt och utgör i dag en viktig del av såväl svenskt som internationellt näringsliv.

Syftet med detta projekt är att studera branschens funktionssätt och dess samhällsekonomiska effekter, exempelvis på jobbskapande, forskning och utveckling samt produktivitet. Inom ramen för detta projekt kommer

också en unik databas med över 450 riskkapitalutköp att byggas upp och sammankopplas med detaljerad boksluts- och ägarinformation över juridiska personer i Sverige.

PROJEKTANSVARIG: LARS PERSSON

13. Det svenska skattesystemet i ett historiskt och entreprenöriellt perspektiv

SKATTESTRUKTUREN I EN EKONOMI kan vara avgörande för hur näringslivet utvecklas, vilket i sin tur påverkar ett lands sysselsättning, tillväxt och välfärd.

Syftet med detta projekt är att beskriva och analysera det svenska skattesystemets utveckling i ett långsiktigt historiskt perspektiv. Det svenska skattesystemet består av många olika komponenter, såsom kapital-, arbets- och arvs-

skatter, som utvecklats på olika sätt och som förtjänar att studeras var för sig. I projektet kommer dels skattesystemets utformning och utveckling att kartläggas i ett långsiktigt perspektiv. Dels kommer skattesystemets funktion och hur detta påverkat ekonomin i allmänhet och näringslivets struktur, utveckling och organisering att analyseras.

PROJEKTANSVARIG: MIKAEL STENKULA

14. Svensk inkomst- och förmögenhetsfördelning

KUNSKAP OM KOPPLINGARNA mellan generationer med avseende på inkomster och förmögenheter är av yttersta vikt för centrala samhällsvetenskapliga frågor. I detta projekt studeras intergenerationell mobilitet i inkomster och förmögenheter i Sverige från början av 1900-talet till i dag. I projektet skapas nya databaser över förmögenheter och arv. Utifrån

dessas studeras såväl frågor av allmän karaktär som en rad Sverigespecifika frågor rörande inkomst- och förmögenhetsfördelning från välfärdstatens uppbyggnad, via dess expansionsfas fram till i dag.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL WALDENSTRÖM

15. Kringgående entreprenörskap

NÄSTAN ALL FORSKNING kring sambandet mellan institutioner och entreprenörskap antar att entreprenörer rättar sig efter de institutionella spelregler som finns. Detta stämmer dock dåligt med verkligheten. I själva verket syftar ofta entreprenörskap till att kringgå eller undvika existerande institutioner (*evasive entrepreneurship*).

en viktig källa till innovationer i ekonomin och hur och under vilka omständigheter det har en produktiv respektive destruktiv effekt på ekonomin.

PROJEKTANSVARIG: MAGNUS HENREKSON

Syftet med detta projekt är att studera i vilken utsträckning kringgående entreprenörskap är

Knut Wicksells Centrum för
Finansvetenskap

 INSTITUTET FÖR
NÄRINGSLIVSFORSKNING

KNUT WICKSELLS CENTRUM för finansvetenskap i Lund (KWC) är ett samarbete mellan Ekonomihögskolan i Lund och IFN. Centret har ett flerårigt finansieringsstöd från innovationsmyndigheten Vinnova.

Målsättningen för centret är att producera forskning och utbildning av hög internationell klass inom området finansiell ekonomi. Forskningen har en bred multidisciplinär ansats och belyser såväl internationella som svenska förhållanden.

Elmarknadens ekonomi

Den nordiska elmarknaden är avreglerad. Men fungerar konkurrensen? Detta studeras i Elmarknadsprogrammet som utifrån nationalekonomisk teori och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv forskar om elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering.

PRODUKTIONEN OCH FÖRSÄLJNINGEN av el sker på en avreglerad marknad i Norden, och det mesta av produktionen handlas på den nordiska elbörsen Nord Pool. Ett välfungerande elsystem bygger även på att elnätet har tillräcklig kapacitet att transportera elen från kraftverken till förbrukarna. Eftersom kostnaden för att bygga konkurrerande elnät anses för hög, är denna del av marknaden reglerad. Den nordiska elmarknaden kan därför karaktäriseras som en marknad med reglerad konkurrens.

Detta system är ständigt kritiserat. Många har ifrågasatt om konkurrens på elmarknaden över huvud taget kan fungera. Ett problem är att ett fåtal företag står för den största delen av produktionen på den nordiska elmarknaden, och att det är svårt för utomstående att ta sig in på marknaden. En risk finns även att nätbolagen kan utnyttja sin monopolsituation för att göra övervinster trots att de är reglerade. För att förstå elmarknaden är det viktigt att undersöka konkurrensförhållanden på marknaden för elproduktion och

studera ändamålsenlig reglering av elnäten. Elmarknadsprogrammet bedriver forskning inom båda dessa områden. Syftet med programmet är att utifrån vedertagen nationalekonomisk teori och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv studera elförsörjningens organisering, funktionssätt och reglering.

Projekten inom programmet är finansierade av Energiforsk, Energimyndigheten, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse, Konkurrensverket och Torsten Söderbergs stiftelse.

Följande forskare medverkar i programmet: Mario Blázquez de Paz, Pär Holmberg, Erik Lundin och Thomas Tangerås.

PROGRAMCHEF: THOMAS TANGERÅS

Forskningsprojekt

1. Hur ska distributionsnäten regleras i det smarta elsystemet?

I TAKT MED ATT NY och småskalig produktion fasas in och konsumenterna blir mer aktiva på elmarknaden, kommer elnätens roll att ändras. Utvecklingen går mot smarta elnät kapabla att optimera elsystemet på lokal nivå. Detta forskningsprojekt bidrar till att öka kunskapen om nätregleringens betydelse genom att analysera distributionsnätens roll i utvecklingen av det

smarta elnätet. Samtidigt studeras nättariffers optimala utformning för att uppnå effektiva investeringar i förnybar produktion och lagringsteknologier, samt aktivare elkunder och minskad elförbrukning.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

2. Omställningskostnader och strategisk budgivning på elbörsen Nord Pool

ANDELEN FÖRNYBAR elproduktion ökar i de flesta länder. Svängningarna i vind- och solkraften innebär att annan elproduktion kan tvingas ställa om på kort varsel för att upprätthålla stabiliteten i elsystemet. För att öka förutsägbarheten för elproducenterna och ta hänsyn till deras kostnader för att ställa om,

tillåter den nordiska elbörsen Nord Pool bud som sträcker sig över flera timmar. Syftet med detta projekt är att undersöka hur sådana blockbud påverkar effektiviteten och konkurrensen på elmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

3. Hur påverkar privatiseringar priser och effektivitet i elnätsbolagen?

RUNT MILLENNIESKIFTET skedde en omfattande privatisering och koncentration av ägarstrukturen på marknaden för eldistribution. Detta projekt syftar till att analysera utvecklingen i de uppköpta näten för eldistribution i Sverige för att testa om privata aktörer har större incitament att höja priset

och uppnå kostnadseffektivitet än offentligt ägda bolag.

PROJEKTANSVARIG: ERIK LUNDIN

4. Hur ska man optimalt sätta nätavgifterna på elmarknader med flaskhalsar?

ETT EFFEKTIVT UTNYTTJANDE av elnätet är avgörande för att konkurrensen ska fungera på integrerade elmarknader. I detta projekt undersöks hur ökad överföringskapacitet påverkar priser och konkurrens på elmarknaden. Ett syfte är att ta fram förslag på hur nättariffer

ska sättas för att uppmuntra till kapacitetsinvesteringar i de delar av elnätet där de behövs som mest.

PROJEKTANSVARIG: MARIO BLÁZQUEZ DE PAZ

5. Är ökad transparens bra för konkurrensen på elmarknaden?

EU-KOMMISSIONEN har antagit nya direktiv för att öka transparensen på elmarknaden. Exempelvis ska företagen få tillgång till data om sina konkurrenter. Detta projekt syftar till att öka förståelsen för hur transparensen påverkar konkurrensen på elmarknaden. En viktig fråga är hur marknadsreglerna bör ut-

formas för att bäst hantera osäkra produktionskostnader samt andra osäkerheter på utbuds- och efterfrågesidan.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

6. Försörjningstryggheten på en integrerad europeisk elmarknad

ETT VÄLFUNGERANDE elsystem bygger på att försörjningstryggheten kan upprätthållas, det vill säga tillräcklig elproduktion för att täcka efterfrågan till acceptabla elpriser. Då större delen av den nya elproduktionen kommer från ostabila förnybara energikällor som vind- och solkraft väcker det frågor om hur man ska uppfylla målsättningen om försörjningstrygghet. I detta projekt utvecklas en ekonomisk

modell för att undersöka vilka faktorer som påverkar försörjningstryggheten och de samhällsekonomiska konsekvenserna av förnybar elproduktion på en integrerad elmarknad.

PROJEKTANSVARIG: THOMAS TANGERÅS

7. Leder samägandet av kärnkraften till högre priser?

SAMÄGANDET AV DEN svenska kärnkraften är bekymmersam utifrån ett konkurrensperspektiv och har uppmärksammats bland annat av Konkurrensverket. Detta projekt syftar till att klargöra huruvida samägandet har påverkat priserna på elmarknaden. En specifik fråga är om kärnkraftsbolagen har

koordinerat underhållet av kärnkraftverken för att öka sin vinst.

PROJEKTANSVARIG: PÄR HOLMBERG

8. Hur påverkar elpriserna den svenska tillverkningsindustrin?

ELPRISERNA STEG PÅTAGLIGT under 2000-talet i Sverige. Syftet med detta projekt är att undersöka hur högre elkostnader påverkar importen av insatsvaror i den svenska tillverkningsindustrin.

PROJEKTANSVARIG: SHON FERGUSON

Tjänstesektorns ekonomi

Välfärdstjänster utgör en tyngdpunkt i detta forskningsprogram. Forskarna studerar bland annat den långsiktiga finansieringen. Men här ingår även projekt om regelverken för minimilöner och anställningsskydd. Liksom forskning om handel och besöksnäring.

TJÄNSTEBRANSCHER BETRAKTADES LÄNGE som "sekundära näringar" vars efterfrågan styrdes av varuproduktionen. Även om detta har ändrats så används det gamla industrisamhället i många sammanhang fortfarande som norm. Det gäller sådant som "riktmärken" i lönebildningen, insamlingen av ekonomisk statistik och näringspolitikens utformning. Här kan forskningsprogrammet på IFN förhoppningsvis bidra till en perspektivförskjutning, inte minst den forskning som handlar om humankapital och personliga egenskaper.

Välfärdstjänster utgör en tyngdpunkt i programmet. Bland de frågor som studeras finns styrning och ledning av välfärdstjänster, införandet av New Public Management i skolan, marknadsmodeller och konkurrensformer, samt välfärdstjänsternas långsiktiga finansiering. Relaterade projekt behandlar friskolornas val av etableringsort och beteendenaspekter av institutionell design.

Regelverken för minimilöner och anställningsskydd är särskilt relevanta för flera tjänsteyrken. Programmet innehåller undersökningar av minimilönernas sysselsättningseffekter och

forskning om effekterna av anställningsskydd (i synnerhet om de svenska LAS-reglerna).

Inom handeln och besöksnäringen finns många företag som berör av tjänstesektorns ekonomiska villkor. I programmet studeras bland annat marknadsstruktur och produktivitet inom handeln samt lokalisering och innovationer inom besöksnäringen.

Programmets huvudfinansiärer är Almega, Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse samt Stiftelsen Millennium.

Följande forskare deltar: Ola Andersson, Janis Angelis, Andreas Bergh, Carl Magnus Bjuggren, Mårten Blix, Karin Edmark, Anna Häger Glenngård, Gabriel Heller Sahlgren, Fredrik Heyman, Henrik Jordahl, Johan Klaesson, Erik Lindqvist, Florin Maican, Pehr-Johan Norbäck, Matilda Orth, Lovisa Persson, Per Skedinger, Jonas Vlachos, Johan Wennström, Richard Öhrvall och Özge Öner.

PROGRAMCHEF: HENRIK JORDAHL

Studier från välfärdssektorn

9–10 juni samlades en grupp forskare från Sverige, USA och Storbritannien i Vaxholm för att delta i IFN Stockholm Conference. Temat var "Efficient Provision of Public Services" (Effektivt tillhandahållande av offentliga tjänster). Konferensen arrangerades inom ramen för forskningsprojektet Framtidens välfärdstjänster. Frågor som diskuterades berörde allt från utbildningsreformer till vinst i välfärdssektorn och användningen av antibiotika.

Exempel på studier som presenterades:

Kan betalning-efter-prestation (*pay-for-performance*) stimulera till bättre avvägd användning av antibiotika? Den frågan ställde Lina Maria Ellegård, Lunds universitet, i en studie som presenterades i Vaxholm. Hon har studerat incitament i primärvården vid förskrivning av smalspektrumantibiotika i stället för bredspektrumantibiotika. Hon finner att betalning-efter-prestation inte förändrade

nivån på den totala förskrivningen av antibiotika. Men den ökade väsentligt andelen förskriven smalspektrumantibiotika. Några av de utländska forskarna påpekade att en studie av svenska förhållanden inte direkt kan översättas till andra länder eftersom hälften av förskriven antibiotika här i landet redan är smalspektrum. I USA är motsvarande siffra 7 procent och i EU 9 procent.

Henrik Jordahl, IFN, presenterade studien "Profit in Public Services: An Experimental Opinion Survey".

– Den allmänna opinionen är inte alltid rationell. I Sverige har vi i dag en stark opinion mot vinst i välfärden som delvis bygger på missuppfattningar, berättade Henrik Jordahl för forskarna från utlandet.

Lovisa Persson, IFN, kommenterade studien "Estimating the Value of Public Insurance Using Complementary Private Insurance" av Marika Cabral från University of Texas at Austin.

Forskningsprojekt

1. Framtidens välfärdstjänster

UNDER DE SENASTE ÅREN har välfärdstjänsterna hamnat allt högre upp på den politiska dagordningen. Speciellt omdebatterat har förslaget om en vinstbegränsning i hela välfärdssektorn varit. Den statliga Valfärdsutredningens förslag skulle sannolikt innebära en avveckling av många välfärdsföretag. Behovet av välfärdsforskning är med andra ord stort.

Inom projektet studeras styrning och ledning

av välfärdstjänster, effektivitetsskillnader vid tjänsteproduktionen, marknadsmodeller och konkurrensformer, samt välfärdstjänsternas långsiktiga finansiering och det offentliga åtagandets omfattning. Syftet är att producera forskning som kan fungera som kvalificerade beslutsunderlag i frågor om välfärdssektorns reglering.

PROJEKTANSVARIG: HENRIK JORDAHL

2. Beteendenaspekter av institutionell design

FORSKNINGSPROJEKTET SYFTAR TILL att studera beteendemässiga aspekter av institutionell design. Utgångspunkten är att en institution är en formell och centraliserad struktur. Det finns många exempel på sådana institutioner: hur man skapar centraliserade anbudsförfaranden vid offentlig upphandling, hur man designar auktioner för spektrumlicenser, hur man fördelar skolplatser givet föräldrarnas

preferenser för skolor eller hur man organiserar centraliserade institutioner för organtransplantationer. I projektet undersöks sådana praktiska frågeställningar genom teoretisk forskning, empiriska studier och experimentella metoder.

PROJEKTANSVARIG: OLA ANDERSSON

3. Anställningsskyddets funktioner och effekter

PROJEKTET STUDERAR vilka effekter lagstiftningen om anställningsskydd har – i Sverige och i andra länder. Ett första syfte är att kartlägga och kritiskt diskutera den omfattande internationella forskningen på området och att identifiera kunskapsluckor. Ett andra syfte är att undersöka vilka effekter anställningsskyddet har för den svenska arbetsmarknadens funktionsätt och för svenska multinationella företags verksamhet i andra länder. Reformen av LAS år 2001, då företag med upp till tio anställda fick

möjlighet att undanta två personer från turordningsreglerna vid uppsägningar på grund av arbetsbrist, möjliggör en undersökning av hur de ändrade reglerna påverkade selsättningsmöjligheterna för arbetslösa och andra marginalgrupper.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

4. Minimilöner i Sverige

I PROJEKTET KARTLÄGGS dels minimilönernas nivåer och grad av differentiering på ett antal avtalsområden i Sverige, dels undersöks vilka effekter minimilönerna har på selsättning och andra viktiga utfall på arbetsmarknaden. Detaljhandeln är av särskilt intresse att studera eftersom man både haft stora minimilöneökningar under perioden och har många anställda som berörs av förändrade minimilöner.

Sverige har haft ett stort inflöde av flyktingar under de senaste åren och många i denna grupp har svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. I projektet undersöks hur minimilöner påverkar arbetslöshet och andra arbetsmarknadsutfall bland flyktingar i Sverige.

PROJEKTANSVARIG: PER SKEDINGER

5. Produktivitet och reglering av nya butiker

I PROJEKTET STUDERAS produktivitet i detaljhandeln och de lokala marknadseffekterna av ny-etableringar av så kallade *big box*-butiker. Ny-etablering av sådana butiker samt en kraftig minskning av det totala antalet butiker är en utmärkande trend i detaljhandeln. Det mest kända historiska exemplet är expansionen av Walmart vilken har visat sig leda till lägre priser och utslagning av små butiker i USA. Om än i mindre skala och med en mer restriktiv reglering

av nya butiker följer detaljhandeln i Europa en likartad trend. Det finns ännu bara begränsad forskning om hur produktivitet kan mätas i handeln och vilken roll *big box*-butiker och reglering av nya butiker haft för utvecklingen.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH
FLORIN MAICAN

6. Strategisk positionering i dagligvaruhandeln

PROJEKTETS ÖVERGRIPANDE SYFTE är att genomföra en dynamisk analys av efterfrågan och marknadsstrukturen i svensk dagligvaruhandel. En stor del av de investeringar som görs i dagligvaruhandeln är ämnade att öka differentieringen mellan butiker vad gäller storlek, geografiskt läge, servicenivå och sortiment. Samtidigt med expansionen av stora butiker i tätorternas

utkanter sker också en ökning av antalet mindre butiker av olika slag nära konsumenten.

PROJEKTANSVARIGA: MATILDA ORTH OCH
FLORIN MAICAN

7. Shopping för förändring

PROJEKTET SYFTAR TILL att undersöka detaljhandels betydelse för stads- respektive landsbygdsutveckling i Sverige. Ett omfattande dataset med geografiskt kodad mikrodatabaser kommer att användas. Med hjälp av spatial analys och andra kvantitativa metoder identifieras samhällsekonomiska effekter på sysselsättning, stads- och landsbygdsut-

veckling samt platser attraktivitet. Detaljhandels effekter mäts på olika geografiska nivåer, exempelvis stadsdelar, stads- och landsbygdskommuner samt funktionella regioner.

PROJEKTANSVARIG: ÖZGE ÖNER

8. Innovationer i besöksnäringen

I DETTA PROJEKT STUDERAS implementeringen och lokaliseringen av olika slags innovationer i besöksnäringen. De tre huvudsakliga frågeställningarna är:

1. Vilka innovationer förekommer inom besöksnäringen? Hur skiljer sig besöksnäringen från andra svenska branscher?
2. Hur implementerar olika slags aktörer des-

sa innovationer? Hur påverkar företagens egenskaper och den ekonomiska miljön innovationer inom besöksnäringen?

3. Finns det ett geografiskt mönster för innovativa företag och organisationer inom den svenska besöksnäringen?

PROJEKTANSVARIG: ÖZGE ÖNER

9. Friskolornas val av etableringsort

SYFTET MED DETTA PROJEKT är att undersöka friskolornas val av etableringsort, och hur detta påverkas av faktorer som varierar mellan geografiska områden. Närmare bestämt undersöks om exempelvis kommunernas resurstilldelning och attityder till friskolor, liksom bakgrunden hos eleverna i närområdet, påverkar

sannolikheten att en friskola etableras i ett visst område. I projektet studeras också om etableringsmönstret skiljer sig åt mellan olika typer av fristående skolor.

PROJEKTANSVARIG: KARIN EDMARK

10. Personlighetens betydelse på arbetsmarknaden

SVENSKA DATA FRÅN den militära mönstringen används i detta projekt för att studera personlighetens betydelse för lön, inkomst och arbetslöshet. Det mått som används beskriver de mönstrandens förmåga att klara av de psykologiska påfrestningarna av militärtjänst och bedöms av en psykolog efter en personlig in-

tervju. Måttet kan även förväntas fånga personliga egenskaper som är viktiga på den civila arbetsmarknaden.

PROJEKTANSVARIG: ERIK LINDQVIST

11. Det kunskapsrika företags framväxt

OFTA BETONAS DEN CENTRALA betydelsen av medarbetarnas kunskaper – så kallat humankapital – för företagets produktivitet. I detta projekt studeras fördelningen av humankapital mellan olika företag över tid.

I en tidigare studie har vi visat att runt hälften av den ökade lönespridningen mellan företag under de senaste 20 åren kan hänföras till att arbetskraft med stort humankapital i allt högre grad koncentreras till vissa företag. I en pågående studie analyseras i vilken ut-

sträckning detta beror på ökad specialisering vad gäller vilka arbetsuppgifter som utförs på företagen och i vilken grad det beror på att de särskilt humankapitalstarka inom olika yrkesgrupper koncentreras till vissa företag.

PROJEKTANSVARIG: JONAS VLACHOS

Institutionernas ekonomi

En ekonomi består av människor som påverkas av institutioner – lagar och regler av olika slag. I detta forskningsprogram studeras hur sådana faktor påverkar människors beteende och därmed ekonomins sätt att fungera.

NATIONALEKONOMIN HAR genomgått flera utvecklingsfaser. Ett tag rörde sig ämnet bort från de klassiska ekonomernas breda förståelse av människans sätt att fungera, mot en mer formaliserad och abstrakt teorivärld. På senare år har återigen insikter om att rättsliga, sociala och kulturella faktorer är viktiga vuxit fram.

Det började med att forskare betonade formella institutioners betydelse som förklaring till att västvärlden uppnått en så hög välförhållande nivå. Forskning i deras anda har belagt att inte minst skydd av privat ägande och en välfungerande rättsstat är väsentliga för att ekonomins aktörer ska våga och vilja satsa på innovativ och produktiv verksamhet och, därigenom, för ekonomisk tillväxt.

På senare år har denna forskning kompletterats med studier av informella institutioner som moral och normer, liksom kulturella faktorer som religion, tillit och tolerans. Faktorer av detta slag är också av stor betydelse för ekonomins sätt att fungera. Om folk litar på varandra blir det mindre kostsamt att ingå

avtal: en handskakning kan räcka. Och om människor i allmänhet är toleranta kan det innebära att de mest lämpade får positioner oavsett gruppstillhörighet, vilket främjar den ekonomiska utvecklingen.

Programmet är samfinansierat av Forte, Vetenskapsrådet, Torsten Söderbergs stiftelse samt Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

Följande forskare deltar i programmet: Niclas Berggren, Andreas Bergh, Assar Lindbeck, Martin Ljunge och Therese Nilsson. Christian Bjørnskov och Yves Zenou är affilierade forskare.

PROGRAMCHEF: NICLAS BERGGREN

Forskningsprojekt

1. Förutsättningar för tillväxt – institutioner och sociala attityder i en global ekonomi

ETT AV PROJEKTETS MÅL är att undersöka hur globaliseringen påverkar tillväxtrelaterade sociala attityder som tillit, tolerans och religion. Ett andra syfte är att undersöka hur formella institutioner, det vill säga lagar och regler, påverkar viktiga ekonomiska utfall, som ekonomisk tillväxt, entreprenörskap, statens storlek och korruption. Vi studerar också hur globalisering

påverkar uppkomsten av institutioner av detta slag. Det tredje syftet är att utföra ny forskning kring hur sociala och kulturella faktorer, som tillit, tolerans och religion, påverkar ekonomiska utfall som entreprenörskap och tillväxt.

PROJEKTANSVARIG: NICLAS BERGGREN

2. Medborgerlighet, arbete, företagande och bidragsanvändning i den svenska välfärdsstaten och Europa

I PROJEKTET STUDERAS empiriskt hur kulturella attityder som tillit bildas, hur normer förändras och hur de påverkar hur socialförsäkringar används. Analysen involverar även hur dessa attityder påverkar entreprenörskap, arbetsutbud, inkomster och humankapital. Projektet syftar till att besvara angelägna frågor på policyagendan. Att integrera invandrare ekonomiskt och kulturellt är viktigt både för individers välmående och för framstående samhällen. Att förstå den långsiktiga dynamiken i den svenska välfärdsstaten är avgörande för att värna den finanspolitiska hållbarheten av en stor offentlig sektor.

PROJEKTANSVARIG: MARTIN LJUNGE

3. Velfärdsstatens ekonomi

ANALYSER AV VÄLFÄRDSSTATEN har främst beaktat problem av statisk natur. Det övergripande syftet med detta forskningsprojekt är att studera velfärdsstaten ur ett utvecklingsperspektiv. Hur påverkar velfärdssystemens utformning incitamentsstrukturen och därmed de eko-

nomiska aktörernas beteende? Hur påverkas grundläggande sociala normer? Tyngdpunkten ligger på socialförsäkringar och så kallade humantjänster, inklusive sjukvård.

PROJEKTANSVARIG: ASSAR LINDBECK

4. Tillit, tolerans och tillväxt – nya metoder för att hitta kausala samband

DETTA PROJEKT SYFTAR TILL att identifiera kausala samband mellan sociala attityder och ekonomiska utfall, både på lands- och individnivå. Med ekonomiska utfall åsyftas exempelvis ekonomisk tillväxt, handel, investeringar, entreprenörskap och aktiviteter som ryms under begreppet globalisering. Sociala attityder inbegriper sådant som tillit, tolerans och religiositet. Detta är ett relativt nytt men snabbt växande forskningsfält inom nationalekonomin, där vi tror oss kun-

na bidra med ny kunskap, framtagen med nya metoder, om hur ekonomins funktionssätt på viktiga sätt påverkas av sociala faktorer.

PROJEKTANSVARIG: NICLAS BERGGREN

Enskilda forskningsprojekt

1. Gynnas politiker av att förslag antas?

NÄR POLITIKER ARBETAR fram förslag till lagar som sedermera antas i riksdagen kan konsekvenserna bli flera. Dels kan det signalera att det finns stöd för den enskilda politikerns ståndpunkter, dels påverkar lagstiftningen ofta hur offentliga resurser fördelas. Bådadera kan antas gynna den politiker som lade fram förslaget. Det är dock svårt att särskilja effekterna från varandra. Genom att använda den så kallade lotteririksda-

gen som blev resultatet av 1973 års val, kan dock effekterna identifieras.

Syftet med projektet är att studera politiska och materiella fördelar av att få förslag antagna i riksdagen.

PROJEKTANSVARIG: DANIEL RUBENSON

2. Betydelsen av investeringar i IKT och FoU för svensk produktivitsutveckling

TILLVÄXTEN I SVENSKT NÄRINGSLIV var en av de högsta i OECD mellan 1995 och 2010. Syftet med detta projekt är att studera i vad mån den höga tillväxttakten kan förklaras av höga investeringar i informations- och kommunikationsteknologi (IKT) och av investeringar i forskning och utveckling (FoU).

PROJEKTANSVARIGA: HARALD EDQUIST OCH MAGNUS HENREKSON

3. Kvinnor och män i politiken – könskvotering, representation, karriärer och inflytande

SYFTET MED PROJEKTET är att öka förståelsen för formella och informella institutioner som medför könsskillnader i maktfördelningen inom svensk politik.

PROJEKTANSVARIG: JOHANNA RICKNE

Forskningen i sammmandrag

Forskningsproduktionen vid IFN 2001–2016

Produktiviteten har ökat väsentligt under de senaste åren. 2016 blev ett rekordår vad gäller internationella publiceringar.

IFN EFTERSTRÄVAR EN HÖG forskningsproduktivitet. Ökad produktivitet utan bibehållen eller höjd kvalitet har dock ett begränsat värde. Därför månar vi om att utvärdera även de kvalitativa aspekterna av forskningen. Ett viktigt mått i sammanhanget är hur ofta vi får artiklar publicerade i de högt rankade tidskrifter som får störst genomslag i forskarvärlden.

På de följande sidorna sammanfattar vi de kvantitativa och kvalitativa resultaten av vår forskning under 2016 och jämför dessa med tidigare år. Vi redovisar också hur vi går till väga för att genomföra utvärderingen.

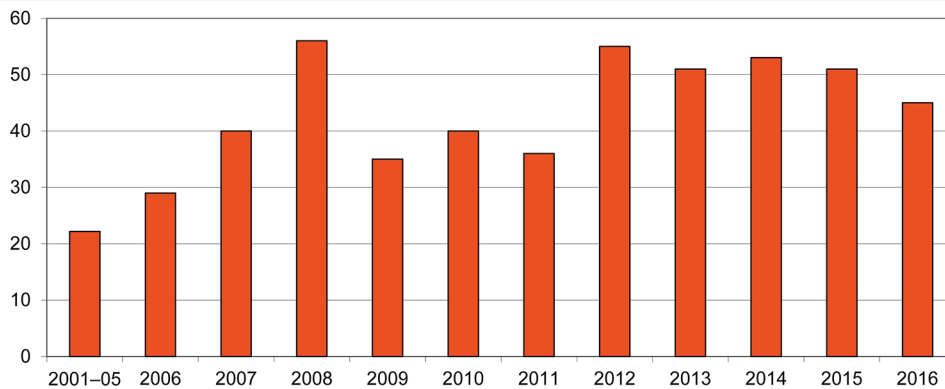
UTGIVNING PÅ ENGELSKA

I normalfallet redovisas den egna forskningen i form av uppsatser på engelska. Efter att en uppsats genomgått en första kvalitetsgranskning ges den ut i IFN:s working paper-serie. Serien innehåller även uppsatser som utomstående forskare i huvud-

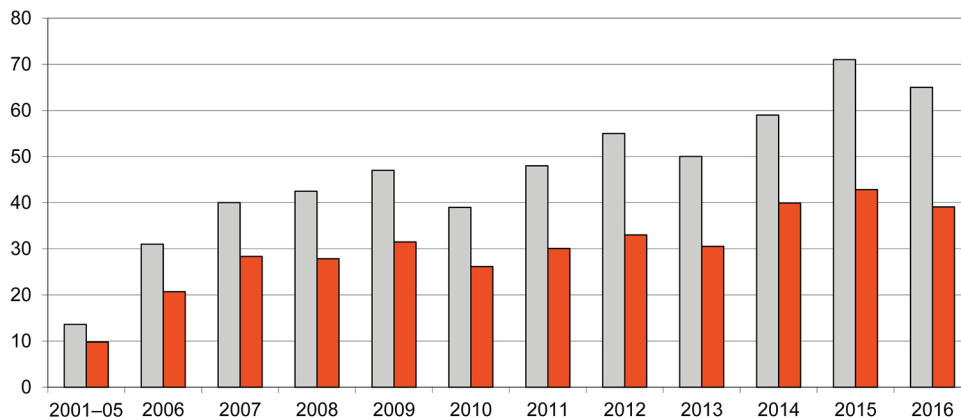
sak författar när de är gästforskare vid IFN. I figur 1 anges antalet utgivna working papers åren 2001–2016. Antalet låg i genomsnitt på 22 per år till och med 2005. Från 2006 ökade antalet. År 2008 var ett absolut toppår i institutets historia med 56 utgivna working papers. De senaste tre åren har i genomsnitt 50 working papers givits ut. Under 2016 utgavs 45 stycken.

Att mäta hur mycket som publiceras utanför IFN:s egen serie är inte lika enkelt. Vetenskapliga publikationer kan ta sig olika former. Det är dessutom önskvärt att justera för om arbeten är ensamförfattade eller skrivna med kollegor utanför IFN. En enkel summering ger antalet publicerade tidskriftsartiklar och kapitel i samlingsvolym som givits ut i institutets digitala serie över engelska publicerade artiklar. Detta mått anges i figur 2 för perioden 2001–2016. 2016 publicerades 65 arbeten, vilket är det näst högsta antalet i IFN:s historia.

FIGUR 1. ANTAL WORKING PAPERS UTGIVNA AV IFN, 2001–2016.

FIGUR 2. ANTAL UTGIVNA TIDSKRIFTSARTIKLAR OCH BOKKAPITEL PÅ ENGELSKA, 2001–2016.

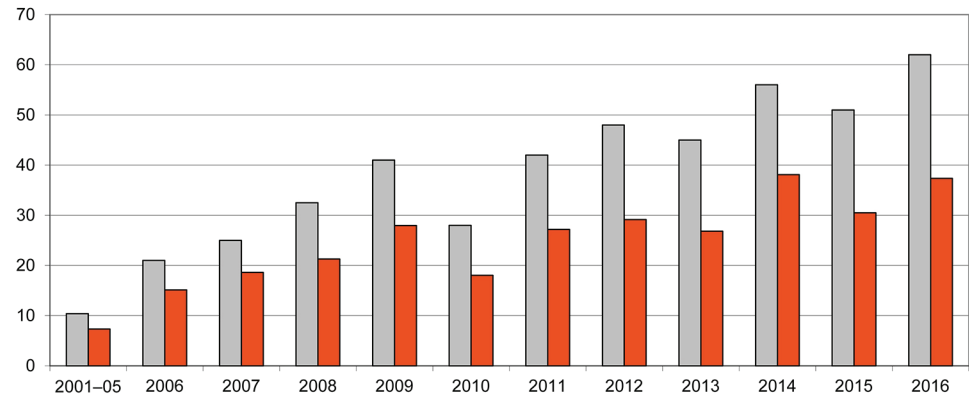

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publikationer justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvär räknas som en halv artikel.

Figur 3 visar antalet publicerade *peer review*-granskade tidskriftsartiklar med och utan justering för externa medförfattare. Även här ser vi en kraftig ökning under senare år. 2016 publicerades 62 tidskriftsartiklar (37 med justering för externa medförfattare). Under 2016 publicerade forskarna, med undantag för tre bokkapitel, uteslutande i tidskrifter, vilket gör att antalet tidskriftsartiklar är det högsta för ett enskilt år i institutets historia.

Då det finns en betydande eftersläpning från att en artikel blir accepterad för publicering till att den ges ut är antalet accepterade artiklar ett bättre mått på forskningsproduktiviteten under ett visst år. Från och med 2006 samlas denna information in och publiceras fortlopande på IFN:s webbplats. År 2016 antogs 54 artiklar och bokkapitel för publicering.

FIGUR 3. ANTAL ARTIKLAR I PEER REVIEW-GRANSKADE TIDSKRIFTER, 2001–2016.

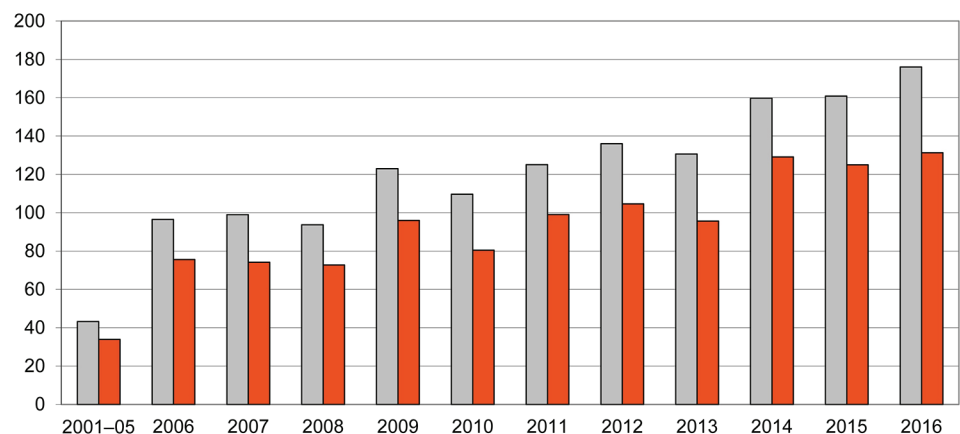

Anm.: Den högra stapeln anger antalet artiklar justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvär räknas som en halv artikel.

Måtten ovan fångar olika aspekter av den kvantitet forskning som producerats vid IFN. Det är dock stora kvalitetsskillnader mellan olika tidskrifter och det är ett viktigt mål för IFN:s forskare att publicera sina arbeten i så högkvalitativa tidskrifter och bokserier som

möjligt. Med enstaka undantag gäller att forskning som publiceras i ämnets toptidskrifter får ett mångdubbelt större genomslag. För att ta hänsyn till publikationernas kvalitet har vi utvecklat ett internt poängsystem, vilket redovisas i bilagan på sidan 61.

FIGUR 4. ANTAL PUBLICERINGSPOÄNG BASERAT PÅ IFN:S POÄNGSKALA 2001–2016.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet publiceringspoäng justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$. Kommentarer, noter och repliksvär ger halv poäng.

Figur 4 visar antalet kvalitets- och författarjusterade publiceringspoäng. Här ser vi en ökning i utfallet för denna avgörande aspekt av forskningen under senare år. Den kvalitetsjusterade poängen är 176 år 2016, vilket är 15 poäng mer än 2015. Även vid justering för antalet externa medförfattare är poängen något

bättre än för det tidigare toppåret 2014 (131 mot 129).

IFN:s forskare publicerar även böcker och avhandlingar – se tabell 1. Under 2016 publicerades 14 böcker och avhandlingar. Se vidare sidan 67 för en presentation av tre av dessa böcker.

TABELL 1. BÖCKER OCH AVHANDLINGAR SKRIVNA AV IFN-FORSKARE, 2007–2016.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Böcker på engelska	0	2	1	3	0	1	1	2	1	4
Antologier på engelska	3	3	2	2	1	3	2	2	2	0
Böcker på svenska	2	1	0	1	0	5	2	8	4	7
Antologier på svenska	1	1	2	1	1	3	4	3	1	1
Avhandlingar*	0	1	3	0	2	3	0	1	2	2
TOTALT	6	7	8	7	4	15	9	16	10	14

*I avhandlingar ingår licentiat- och doktorsavhandlingar.

UTGIVNING PÅ SVENSKA

Eftersom den akademiska "tredje uppgiften", det vill säga att kommunicera sin forskning även utanför forskarsamhället, ingår i IFN:s verksamhet har publikationer på svenska en väsentlig betydelse. I de flesta fall skriver forskarna artiklar för svenskspråkiga tidskrifter som *Ekonomisk Debatt* och *Ekonomiska Samfundets Tidskrift*, men skrivandet kanaliseras även genom samlingsvolym, expertrapporter, utredningar och böcker. Ofta handlar det om att popularisera egen och andras forskning. Ett annat viktigt inslag är att på forskningsbasis analysera frågor av hög ekonomisk-politisk relevans. Vi ger ut dessa arbeten i institutets serie svenska

publicerade artiklar. År 2016 innehöll denna serie 21 publikationer.

För att ytterligare synliggöra insatser inom ramen för den tredje uppgiften listas numera också populärvetenskapliga artiklar och recensioner i svenska tidskrifter som *Balans*, *Respons*, *Axess* och *Arena* och i internationella magasin och skriftserier. Under 2016 publicerade IFN:s forskare åtta sådana bidrag på svenska. Härutöver publicerades två artiklar på engelska, en artikel på tjeckiska och en artikel på finska.

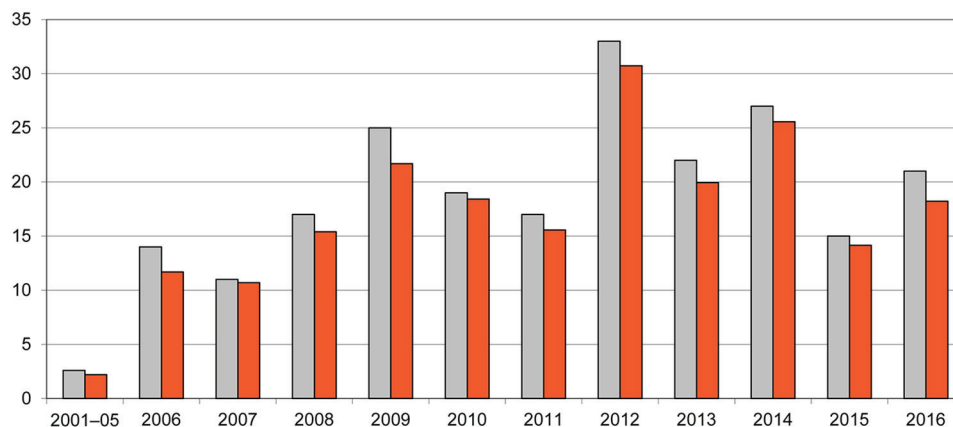
För att på ett tydligt sätt samla uppsatser med stor relevans för aktuella näringslivsrelaterade frågeställningar finns sedan 2006

skriftserien IFN policy papers. I denna serie utkom två arbeten.

I serien Forskningsöversikter samlar vi kortare och längre rapporter som ger en översikt av forskningsläget på för IFN centrala områden (ingår i princip alltid i andra serier). Översikterna ska vara författade av

IFN-forskare. De kortare bidragen har i regel publicerats i IFN:s Nyhetsbrev/Newsletter. Övriga forskningsöversikter är ofta resultatet av de enskilda forskarnas samarbeten med myndigheter och andra uppdragsgivare. Under 2016 utkom fem översikter.

FIGUR 5. SVENSKA PUBLICERADE ARTIKLAR, 2001–2016.

Anm.: Den högra stapeln anger antalet särtryck justerat för externa medförfattare. En artikel med en extern medförfattare räknas som 0,71, med två externa medförfattare som 0,58 osv., enligt formeln $1/\sqrt{1 + \text{antal externa medförfattare}}$.

IFN:s forskare deltar också i betydande grad i samhällsdebatten med egna inlägg i dagspress och andra tidningar. Totalt 81 debattartiklar publicerades under 2016, varav 20 bidrag i *Svenska Dagbladet* och 12 i *Dagens Nyheter*. Den tidigare toppnoteringen är från 2015, då 56 debattartiklar publicerades. Därutöver har IFN:s forskare publicerat 22 artiklar i svenska tidningar i form av krönikor som inte bedömts

som forskningsbaserade. Dessa finns listade på IFN:s webbplats under rubriken "Övrigt på svenska".

BILAGA

IFN:s poängsystem för kvalitetsjustering av forskningsproduktionen

PUBLICERINGSKANAL

POÄNG

Topp-5 tidskrifter inom <i>economics</i> : <i>American Economic Review</i> , <i>Econometrica</i> , <i>Journal of Political Economy</i> , <i>Quarterly Journal of Economics</i> och <i>Review of Economic Studies</i> .	10
Topptidskrifter inom <i>economics</i> alldeles under topp-5, inkl. policyinriktade tidskrifter med mycket hög impact: <i>Journal of Economic Perspectives</i> , <i>Journal of Economic Literature</i> , <i>Brookings Papers on Economic Activity</i> och <i>Economic Policy</i> .	8
Absoluta topptidskrifter utanför fältet <i>economics</i> , t.ex. <i>Journal of Finance</i> , <i>American Political Science Review</i> , <i>Academy of Management Journal</i> , <i>Science</i> , <i>Nature</i> , <i>PNAS</i> och <i>American Journal of Sociology</i> .	8
Övriga topptidskrifter inom <i>economics</i> klassificerade som 4 eller 4* enligt <i>Academic Journal Guide 2015</i> (AJG) eller klassificerade som 3 enligt AJG och samtidigt lägst nr 30 enligt det s.k. IF-måttet samt följande utvalda tidskrifter centrala för IFN:s inriktning: <i>European Economic Review</i> , <i>AEJ: Microeconomics</i> , <i>Journal of Industrial Economics</i> och <i>Journal of Public Economics</i> . Tidskrifter utanför <i>economics</i> som har 4* enligt AJG (som ej har 8 poäng enligt ovan).	6
Tidskrifter utanför <i>economics</i> klassificerade som 4 enligt AJG.	5
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> med 3 enligt AJG.	4
Övriga tidskrifter inom <i>economics</i> med 2 enligt AJG eller som är poängsatta enligt IF-måttet samt tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i <i>Web of Science</i> med IF större än 2, eller med 3 enligt AJG.	3
Övriga referee-granskade tidskrifter utanför <i>economics</i> som är listade i <i>Web of Science</i> eller med 2 enligt AJG.	2
Övriga referee-granskade tidskrifter.	1
Bokkapitel i högprestigebokserier och/eller på ett av de ledande akademiska förlagen. I undantagsfall kan poängen bli högre.	2–4
Övriga bokkapitel (boken bör vara registrerad i <i>EconLit</i>).	1

I sammanställningen ingår arbeten utförda vid IFN till sitt fulla värde. Arbeten utförda av affilierade forskare ingår till 50 procent. Det senare gäller även för arbeten publicerade av forskare som lämnat IFN, men där IFN anges som en av flera affilieringar i den publicerade artikeln.

2013 upphörde IFN att rangordna tidskrifter enligt det s.k. KMS-måttet och 2015 togs rangordningen enligt Kodrzycki och Yu bort. Dessa två mått börjar bli gamla och har ersatts av ett mått hämtat från *Academic Journal Guide 2015* (Cremer m.fl. 2015). År 2013 utvidgades kategorin som ger 6 poäng till topp-30 enligt IF och 2015 adderades förutsättningen att tidskriften enligt AJG rankas lägst kategori 3 inom fältet *economics*. Till denna grupp har adderats

fyra handplockade tidskrifter som är särskilt viktiga för IFN.

2013 höjdes kraven för hur stor IF som krävs i poängsättningen av tidskrifter utanför *economics* och 2015 kompletterades detta med en tydligare poängsättning enligt AJG. Dessa förändringar påverkar bara poängsättningen från och med det år de genomförts.

REFERENS

Cremer, Rolf D., Angus Laing, Bob Galliers och Anne Kiem (2015), *ABS Academic Journal Guide 2015*. London: Chartered Association of Business Schools (ABS). Tillgänglig online: <http://charteredabs.org/academic-journal-guide-2015>.

Publikationer och akademiska seminarier

Publicerade artiklar

Under denna rubrik finns artiklar som publicerats i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter, populärvetenskapliga tidskrifter och rapporter. De anges i bokstavsordning efter den första författarens efternamn – på svenska och sedan på engelska.

Artiklar på svenska

Andersson, Fredrik N.G., Andreas Bergh och Anders Olshov (2016), "Sverige in i dimman – ett obehagligt sannolikt krisscenario". Rapport april 2016. Malmö: TankeMedjan Intelligence Watch.

Bergh, Andreas (2016), "Varför vinner vi inte (mer) på invandringen?". Kapitel 2, sid. 1–44 i *Hela staden – bryt segregationen*. Stockholm: Fores.

Bergh, Andreas, Henrik Jordahl och Richard Öhrvall (2016), "Tål den svenska modellen att jämföras? Om utlandssvenskars attityder till välfärdsstaten". Sid. 211–232 i Maria Solevid, red., *Svenska utlandsröster*. Göteborgs universitet: SOM-Institutet.

Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson (2016), "Från utbildning, forskning och innovation till växande

företag och stigande välbefinnande". Kapitel 20, sid. 302–315 i Maureen McKelvey och Olof Zaring, red., *Sveriges entreprenöriella ekosystem – företag, akademi, politik*. Stockholm: ESBRI.

Calmfors, Lars (2016), "Löneökningarna och avtalsrörelsen". *Ekonomisk Debatt* 44(2), 6–19.

Calmfors, Lars, Petter Danielsson, Ann-Sofie Kolm, Tuomas Pekkarinen och Per Skedinger (2016), "Dags för större lönespridning?". *Arbetsmarknadsekonomisk rapport*. Stockholm: Arbetsmarknadsekonomiska rådet (AER).

Dackehag, Margareta, Lina Maria Ellegård, Ulf Gerdtham och Therese Nilsson (2016), "Ekonomisk knapphet, skuldsättning och hälsa". Stockholm: Kronofogdemyndigheten.

Elinder, Mikael och Lovisa Persson (2016), "Hur påverkade 2008 års fastighetsskattereform huspriserna?". *Ekonomisk Debatt* 44(4), 47–56.

Erlingsson, Gissur Ó., Mattias Fogelgren, Fredrik Olsson, Anna Thomasson och Richard Öhrvall (2016), "Att bolagisera kommunal verksamhet – implikationer för granskning, ansvarsutkrävande och demokrati?". *Statsvetenskaplig tidskrift* 117(4), 555–585.

Heller Sahlgren, Gabriel (2016), "Skolkrisens grundvalar – drömmen om elevcentrerad undervisning blev en mar-dröm". *Kvartal* 2(1), 1–12.

Henrekson, Magnus och Sebastian Jävervall (2016), "Svenska skolresultat rasar – vad vet vi?". Sid. 1–48 i Camilla Koebe, red., *Svenska skolresultat rasar – vad*

vet vi?. Stockholm: Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Henrekson, Magnus och Mikael Stenkula (2016), "Ersättningen för entreprenörskap". *Ekonomisk Debatt* 44(1), 33–44.

Henrekson, Magnus och Hans Tson Söderström (2016), "Jan Wallander in memoriam". *Ekonomisk Debatt* 44(8), 76–82.

Jordahl, Henrik (2016), "En effektivare skola ger mer kunskap". Sid. 1–27 i *En effektivare skola ger mer kunskap*. Stockholm: Svenskt Näringsliv.

Jordahl, Henrik och David Sundén (2016), "Vinstbegränsningar i välfärden". Sid. 1–34. Stockholm: Svenskt Näringsliv.

Jävervall, Sebastian (2016), "Korruptionens utveckling under finanskrisen". *Ekonomisk Debatt* 44(7), 54–64.

Lindbeck, Assar (2016), "Hur avveckla hyreskontrollen?". *Ekonomisk Debatt* 44(7), 17–28.

Orth, Matilda och Florin Maican (2016), "Strategisk mix av dagligvarubutiksformat – metoder för att effektivt analysera marknaden". Forskningsrapport 2016:1. Stockholm: Handelsrådet.

Svensson, Roger (2016), "Hoten mot innovationsledd tillväxt i EU". Kapitel 6, sid. 171–198 i Antonina Bakardjieva Engelbrekt, Anna Michalski och Lars Oxelheim, red., *EU och de nya säkerhets-hoten. Europaperspektiv 2016*. Stockholm: Santérus Förlag.

Svensson, Roger (2016), "Det svenska innovations- och företagsstödet". Sid. 1–100 i underlagsrapport till *Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet*. Betänkande av Entreprenörskapsutredningen (SOU 2016:72). Stockholm: Regeringskansliet och Wolters Kluwer.

Tangerås, Thomas och Erik Lundin (2016), "Vad händer om kärnkraften läggs ned?". *Kvartal* 1(1), 1–13.

IFN-forskare i Ekonomisk Debatt

	1973–2016	1973–1979	1980–1989	1990–1999	2000–2009	2010–2016
Totalt antal artiklar	1 662	266	385	318	437	306
Antal artiklar med minst en förf. från IFN	162	24	18	33	47	46
Andel av det totala antalet artiklar med förf. medverkan från IFN (%)	9,7	9,0	4,7	10,4	10,8	15
Medförfattarjusterat antal artiklar av IFN-forskare	138,1	23,5	18	26,7	37,8	38,1
Andel av det totala antalet artiklar efter medförfattarjustering	8,3	8,8	4,7	8,4	8,7	12,5

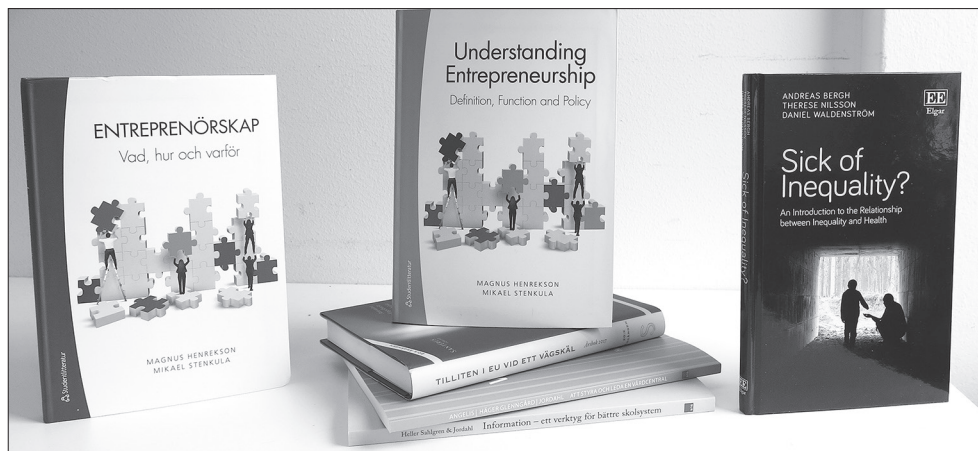
Anm.: Endast ordinarie artiklar har medtagits, det vill säga repliker & kommentarer, recensioner etc. har uteslutits. Justering för medförfattare har gjorts genom att dela med antalet medförfattare. Om en IFN-forskare samförfattat med en person utanför räknas det som en halv artikel och så vidare. *Ekonomisk Debatt* utkommer med 8 nummer per år sedan 1973 och i normalfallet har varje nummer innehållit 4–5 artiklar. En artikel skriven av en affilierad forskare räknas som en halv artikel.

Artiklar på engelska

- Andersson, Ola, Håkan J. Holm, Jean-Robert Tyran och Erik Wengström** (2016), "Deciding for Others Reduces Loss Aversion". *Management Science* 62(1), 29–36.
- Andersson, Ola, Håkan J. Holm, Jean-Robert Tyran och Erik Wengström** (2016), "Risk Aversion Relates to Cognitive Ability: Preferences or Noise?". *Journal of the European Economic Association* 14(5), 1129–1154.
- Bengtsson, Niklas, Bertil Holmlund och Daniel Waldenström** (2016), "Lifetime versus Annual Tax-and-Transfer Progressivity: Sweden, 1968–2009". *Scandinavian Journal of Economics* 118(4), 619–645.
- Berggren, Niclas** (2016), "Does Belief in Objective Morality Lead to Coercion? An Analysis of the Arguments of Kelsen and Buchanan". *Review of Austrian Economics* 29(3), 315–326.
- Berggren, Niclas och Therese Nilsson** (2016), "Tolerance in the United States: Does Economic Freedom Transform Racial, Religious, Political and Sexual Attitudes?". *European Journal of Political Economy* 45(December), 53–70.
- Berggren, Niclas, Sven-Olov Daunfeldt och Jörgen Hellström** (2016), "Does Social Trust Speed Up Reforms? The Case of Central-Bank Independence". *Journal of Institutional Economics* 12(2), 395–415.
- Bergh, Andreas** (2016), "The Future of Welfare Services: How Worried Should We Be about Baumol, Wagner and Ageing?". *Nordic Economic Policy Review* 2016(1), 197–217.
- Bergh, Andreas och Magnus Henrekson** (2016), "Government Size and Growth: A Rejoinder". *Journal of Economic Surveys* 30(2), 393–396.
- Bergh, Andreas, Irina Mirkina och Therese Nilsson** (2016), "Do the Poor Benefit from Globalization Regardless of Institutional Quality?". *Applied Economics Letters* 23(10), 708–712.
- Bertoli, Simone, Vianney Dequiedt och Yves Zenou** (2016), "Can Selective Immigration Policies Reduce Migrants' Quality?". *Journal of Development Economics* 119(March), 100–109.
- Bisin, Alberto, Eleonora Patacchini, Thierry Verdier och Yves Zenou** (2016), "Bend it Like Beckham: Ethnic Identity and Integration". *European Economic Review* 90(November), 146–164.
- Bjørnskov, Christian** (2016), "Economic Freedom and Economic Crises". *European Journal of Political Economy* 45(December), 11–23.
- Bjørnskov, Christian** (2016), "William Easterly's Challenge to the Development Community". Kapitel 4, sid. 55–72 i William Easterly, red., *The Economics of International Development: Foreign Aid versus Freedom for the World's Poor*. London: Institute of Economic Affairs.
- Bjørnskov, Christian och Andreas Freytag** (2016), "An Offer You Can't Refuse: Murdering Journalists as an Enforcement Mechanism of Corrupt Deals". *Public Choice* 167(3), 221–243.
- Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson** (2016), "An Innovation Policy Framework: Bridging the Gap Between Industrial Dynamics and Growth". Kapitel 4, sid. 95–130 i David B. Audretsch och Albert N. Link, red., *Essays in Public Sector Entrepreneurship*. New York: Springer.
- Böhlmark, Anders, Erik Grönqvist och Jonas Vlachos** (2016), "The Headmaster Ritual: The Importance of Management for School Outcomes". *Scandinavian Journal of Economics* 118(4), 912–940.
- Campbell, Cynthia, Rosita P. Chang, Jack C. De Jong Jr., Robert Doktor, Lars Oxelheim och Trond Randøy** (2016), "The Impact of CEO Long-term Equity-based Compensation Incentives on Economic Growth in Collectivist versus Individualist Countries". *Asian Economic Papers* 15(2), 109–133.
- Cesarini, David, Erik Lindqvist, Robert Östling och Björn Wallace** (2016), "Wealth, Health, and Child Development: Evidence from Administrative Data on Swedish Lottery Players". *Quarterly Journal of Economics* 131(2), 687–738.
- Chiu, Hsin-Hui, Lars Oxelheim, Clas Wihlborg och Jianhua Zhang** (2016), "Macroeconomic Fluctuations as Sources of Luck in CEO Compensation". *Journal of Business Ethics* 136(2), 371–384.
- Daunfeldt, Sven-Olov, Niklas Elert och Dan Johansson** (2016), "Are High-Growth Firms Overrepresented in High-Tech Industries?". *Industrial and Corporate Change* 25(1), 1–21.
- Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm och Susan Chun Zhu** (2016), "Global Engagement, Complex Tasks and the Distribution of Occupational Employment". *Review of International Economics* 24(4), 717–736.

- Edmark, Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk och Håkan Selin** (2016), "The Swedish Earned Income Tax Credit: Did It Increase Employment?". *Finanz-Archiv: Public Finance Analysis* 72(4), 475–503.
- Egebark, Johan och Mathias Ekström** (2016), "Can Indifference Make the World Greener?". *Journal of Environmental Economics and Management* 76(March), 1–13.
- Elert, Niklas och Magnus Henrekson** (2016), "Evasive Entrepreneurship". *Small Business Economics* 47(1), 95–113.
- Elert, Niklas, Magnus Henrekson och Joakim Wernberg** (2016), "Two Sides to the Evasion: The Pirate Bay and the Interdependencies of Evasive Entrepreneurship". *Journal of Entrepreneurship and Public Policy* 5(2), 176–200.
- Erlingsson, Gissur Ó., Jonas Linde och Richard Öhrvall** (2016), "Distrust in Utopia? Public Perceptions of Corruption and Political Support in Iceland before and after the Financial Crisis of 2008". *Government and Opposition* 51(4), 553–579.
- Ferguson, Shon och M. Rose Olfert** (2016), "Competitive Pressure and Technology Adoption: Evidence from a Policy Reform in Western Canada". *American Journal of Agricultural Economics* 98(2), 422–446.
- Fiva, Jon H. och Olle Folke** (2016), "Mechanical and Psychological Effects of Electoral Reform". *British Journal of Political Science* 46(2), 265–279.
- Folke, Olle och Johanna Rickne** (2016), "Electoral Competition and Gender Differences in Political Careers". *Quarterly Journal of Political Science* 11(1), 59–102.
- Folke, Olle och Johanna Rickne** (2016), "The Glass Ceiling in Politics: Formalization and Empirical Tests". *Comparative Political Studies* 49(5), 567–599.
- Folke, Olle, Torsten Persson och Johanna Rickne** (2016), "The Primary Effect: Preference Votes and Political Promotions". *American Political Science Review* 110(3), 559–578.
- Grönqvist, Erik och Erik Lindqvist** (2016), "The Making of a Manager: Evidence from Military Officer Training". *Journal of Labor Economics* 34(4), 869–898.
- Grönqvist, Erik och Jonas Vlachos** (2016), "One Size Fits All? The Effects of Teachers' Cognitive and Social Abilities on Student Achievement". *Labour Economics* 42(October), 138–150.
- Henrekson, Magnus och Daniel Waldenström** (2016), "Inheritance Taxation in Sweden, 1885–2004: The Role of Ideology, Family Firms and Tax Avoidance". *Economic History Review* 69(4), 1228–1254.
- Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji** (2016), "Owner-Level Taxes and Business Activity". *Foundations and Trends in Entrepreneurship* 12(1), 1–94.
- Heyman, Fredrik** (2016), "Job Polarization, Job Tasks and the Role of Firms". *Economics Letters* 145(August), 246–251.
- Heyman, Fredrik och Per Skedinger** (2016), "Employment Protection Reform, Enforcement in Collective Agreements and Worker Flows". *Industrial Relations: A Journal of Economy and Society* 55(4), 662–704.
- Hjertstrand, Per, James L. Swofford och Gerald A. Whitney** (2016), "Mixed Integer Programming Revealed Preference Tests of Utility Maximization and Weak Separability of Consumption, Leisure and Money". *Journal of Money, Credit and Banking* 48(7), 1547–1561.
- Häger Glenngård, Anna** (2016), "Experiences of Introducing a Quasi-Market in Swedish Primary Care: Fulfilment of Overall Objectives and Assessment of Provider Activities". *Scandinavian Journal of Public Administration* 1(1), 71–86.
- Jankensgård, Håkan, Alf Alvinusson och Lars Oxelheim** (2016), "Why FX Risk Management is Broken – And What Boards Need to Know to Fix It". *Journal of Applied Corporate Finance* 28(1), 46–61.
- von Laer, Wolf och Adam G. Martin** (2016), "Regime Uncertainty and the Great Recession: A Market-Process Approach". *Independent Review* 20(4), 547–568.
- Lagerås, Andreas och David Seim** (2016), "Strategic Complementarities, Network Games and Endogenous Network Formation". *International Journal of Game Theory* 45(3), 497–509.
- Larch, Mario, Pehr-Johan Norbäck, Stefan Sirries och Dieter M. Urban** (2016), "Heterogeneous Firms, Globalisation and the Distance Puzzle". *World Economy* 39(9), 1307–1338.
- Lazarczyk, Ewa** (2016), "Market-Specific News and Its Impact on Forward Premia on Electricity Markets". *Energy Economics* 54(February), 326–336.

- Lindbeck, Assar, Mårten Palme och Mats Persson** (2016), "Sickness Absence and Local Benefit Cultures". *Scandinavian Journal of Economics* 118(1), 49–78.
- Ljunge, Martin** (2016), "Migrants, Health, and Happiness: Evidence that Health Assessments Travel with Migrants and Predict Well-Being". *Economics & Human Biology* 22(September), 35–46.
- Lundborg, Per och Per Skedinger** (2016), "Employer Attitudes Towards Refugee Immigrants: Findings from a Swedish Survey". *International Labour Review* 155(2), 315–337.
- Mangin, Sephorah och Yves Zenou** (2016), "Illegal Migration and Policy Enforcement". *Economics Letters* 148(November), 83–86.
- Möllerström, Johanna** (2016), "Ethnic Fractionalization and the Demand for Redistribution: Potential Implications for the Nordic Model". *Nordic Economic Policy Review* 2016(1), 219–243.
- Naughton, Helen, Pehr-Johan Norbäck och Ayça Tekin-Koru** (2016), "Aggregation Issues of Foreign Direct Investment Estimation in an Interdependent World". *World Economy* 39(12), 2046–2073.
- Norbäck, Pehr-Johan, Lars Persson och Roger Svensson** (2016), "Creative Destruction and Productive Preemptive Acquisitions". *Journal of Business Venturing* 31(3), 326–343.
- O'Brien, Diana Z. och Johanna Rickne** (2016), "Gender Quotas and Women's Political Leadership". *American Political Science Review* 110(1), 112–126.
- Patacchini, Eleonora och Yves Zenou** (2016), "Racial Identity and Education in Social Networks". *Social Networks* 44(January), 85–94.
- Patacchini, Eleonora och Yves Zenou** (2016), "Social Networks and Parental Behavior in the Intergenerational Transmission of Religion". *Quantitative Economics* 7(3), 969–995.
- Persson, Lovisa** (2016), "Government Consumption Smoothing in a Balanced Budget Regime". *International Tax and Public Finance* 23(2), 289–315.
- Persson, Maria och Fredrik Wilhelmsson** (2016), "EU Trade Preferences and Export Diversification". *World Economy* 39(1), 16–53.
- Persson, Petra och Ekaterina Zhuravskaya** (2016), "The Limits of Career Concerns in Federalism: Evidence from China". *Journal of the European Economic Association* 14(2), 338–374.
- Soroka, Stuart, Peter Loewen, Patrick Fournier och Daniel Rubenson** (2016), "The Impact of News Photos on Support for Military Action". *Political Communication* 33(4), 563–582.
- Svensson, Roger** (2016), "Periodic Recoinage as a Monetary Tax: Conditions for the Rise and Fall of the Bracteate Economy". *Economic History Review* 69(4), 1108–1131.
- Tangerås, Thomas och Joacim Tåg** (2016), "International Network Competition under National Regulation". *International Journal of Industrial Organization* 47(July), 152–185.
- Tåg, Joacim, Thomas Åstebro och Peter Thompson** (2016), "Hierarchies and Entrepreneurship". *European Economic Review* 89(October), 129–147.
- Waldenström, Daniel** (2016), "The National Wealth of Sweden, 1810–2014". *Scandinavian Economic History Review* 64(1), 36–54.
- Wennström, Johan** (2016), "A Left/Right Convergence on the New Public Management? The Unintended Power of Diverse Ideas". *Critical Review* 28(3–4), 380–403.
- Zenou, Yves** (2016), "Key Players". Kapitel 11, sid. 244–274 i Yann Bramoullé, Andrea Galeotti och Brian Rogers, red., *Oxford Handbook of the Economics of Networks*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Zhou, Wen, Nikita Koptuyug, Shutao Ye, Yifan Jia och Xiaolong Lu** (2016), "An Extended N-Player Network Game and Simulation of Four Investment Strategies on a Complex Innovation Network". *PLoS ONE* 11(1), 1–18.

Under 2016 har flera national-ekonomiska läroböcker givits ut författade av IFN-forskare. Andreas Bergh, Therese Nilsson och Daniel Waldenströms bok *Sick of Inequality? An Introduction to the Relationship between Inequality and Health* är utgiven av Edward Elgar Publishing. En lärobok om entreprenörskap, författad av Magnus Henrekson och Mikael Stenkula, gavs ut av Studentlitteratur under 2016 – *Understanding Entrepreneurship – Definition, Function, and Policy* och *Entreprenörskap – vad, hur och varför*.

Böcker på svenska

Angelis, Jannis, Anna Häger Glenngård och **Henrik Jordahl** (2016), *Att styra och leda en vårdcentral – hur går det till och vad kan förbättras?* Stockholm: SNS Förlag.

Angelov, Nikolay och **Karin Edmark** (2016), *När skolan själv får välja – en ESO-rapport om friskolornas etableringsmönster*. Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2016:3. Stockholm: Wolters Kluwer.

Bakardjieva Engelbrekt, Antonina, Anna Michalski och **Lars Oxelheim**, red. (2016),

EU och de nya säkerhetshoten. Europaperspektiv 2016. Stockholm: Santérus Förlag.

Ferguson, Shon och **Rikard Forslid** (2016), *Flyget och företagen*. Stockholm: SNS Förlag.

Gustafsson, Jan-Eric, Sverker Sörlin och **Jonas Vlachos** (2016), *Policyidéer för svensk skola*. Stockholm: SNS Förlag.

Heller Sahlgren, Gabriel och **Henrik Jordahl** (2016), *Information – ett verktyg för bättre skolsystem*. Stockholm: SNS Förlag.

Henrekson, Magnus och **Mikael Stenkula** (2016), *Entreprenörskap – vad, hur och varför*. Lund: Studentlitteratur.

Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och **Lars Persson** (2016), *Digitaliseringens dynamik – en ESO-rapport om strukturomvandlingen i svenskt näringsliv*. Rapport till Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2016:4. Stockholm: Wolters Kluwer.

Böcker på engelska

Bergh, Andreas, Therese Nilsson och **Daniel Waldenström** (2016), *Sick of Inequality? An Introduction to the Relationship between Inequality and Health*. Cheltenham, UK och Northampton, MA, Edward Elgar.

Bergh, Andreas, Gissur Ó Erlingsson, Mats Sjölin och **Richard Öhrvall** (2016), *A Clean House? Studies of Corruption in Sweden*. Lund: Nordic Academic Press.

Heller Sahlgren, Gabriel (2016), *Regulation and Funding of Independent*

Schools: Lessons from Sweden. Vancouver, BC: Simon Fraser Institute.

Henrekson, Magnus och **Mikael Stenkula** (2016), *Understanding Entrepreneurship – Definition, Function, and Policy*. Lund: Studentlitteratur.

Artiklar accepterade för publicering i vetenskapliga tidskrifter och redigerade volymer

Nedan redovisas artiklar som under året antagits för publicering i vetenskapliga tidskrifter och samlingsvolymer. Notera att de artiklar som publiceras samma år som de accepteras redovisas även i den engelska listan med publicerade artiklar. Artiklarna redovisas i den ordning de har accepterats, det vill säga sist accepterad står först.

- Seim, David**, "Behavioral Responses to an Annual Wealth Tax: Evidence from Sweden". *Economic Policy*.
- Fogelberg, Sara** och **Ewa Lazarczyk**, "Wind Power Volatility and its Impact on Production Failures in the Nordic Electricity Market". *Renewable Energy*.
- Henrekson, Magnus** och **Mikael Stenkula**, "The Entrepreneurial Rent: The Value of and Compensation for Entrepreneurship". *Journal of Entrepreneurship and Public Policy*.
- Berggren, Niclas**, **Henrik Jordahl** och **Panu Poutvaara**, "The Right Look: Conservative Politicians Look Better and Voters Reward It". *Journal of Public Economics*.
- Maican, Florin** och **Matilda Orth**, "Entry Regulations, Welfare and Determinants of Market Structure". *International Economic Review*.
- Edquist, Harald** och **Magnus Henrekson**, "Do R&D and ICT Affect Total Factor Productivity Growth Differently?". *Telecommunications Policy*.
- Okwir, Simon**, **Jannis Angelis** och **Matias Ginieis**, "Performance Measurement Systems and Complexity". *International Journal of Management Reviews*.
- Okwir, Simon**, **Pernilla Ulfvengren**, **Jannis Angelis**, **Felipe Ruiz** och **Yilsy Maria Nuñez Guerrero**, "Managing Turnaround Performance through Collaborative Decision Making". *Journal of Air Transport Management*.
- Bervoets, Sebastian** och **Yves Zenou**, "The Role of Social Networks and Peer Effects in Education Transmission". *European Economic Review*.
- Verdier, Thierry** och **Yves Zenou**, "The Role of Social Networks in Cultural Assimilation". *Journal of Urban Economics*.
- Öner, Özge**, "Retail City: The Relationship between Place Attractiveness and Accessibility to Shops". *Spatial Economic Analysis*.
- Bergh, Andreas**, "Explaining Cross-Country Differences in Labor Market Gaps between Immigrants and Natives in the OECD". *Migration Letters*.
- Buser, Thomas**, **Anna Dreber** och **Johanna Möllerström**, "The Impact of Stress on Tournament Entry". *Experimental Economics*.
- Patacchini, Eleonora**, **Edoardo Rainone** och **Yves Zenou**, "Heterogeneous Peer Effects in Education". *Journal of Economic Behavior and Organization*.
- Andersson, Ola**, **Topi Miettinen**, **Kaisa Hytönen**, **Magnus Johannesson** och **Ute Stephan**, "Subliminal Influence on Generosity". *Experimental Economics*.
- Klaesson, Johan** och **Özge Öner**, "Location of Leisure: The New Economic Geography of Leisure Services". *Leisure Studies*.
- Bergh, Andreas**, **Margareta Dackehag** och **Martin Rode**, "Are OECD Policy Recommendations for Public Sector Reform Biased against Welfare States? Evidence from a New Database". *European Journal of Political Economy*.
- Waldenström, Daniel**, "Wealth-Income Ratios in a Small, Developing Economy: Sweden, 1810–2014". *Journal of Economic History*.
- Huse, Christian** och **Nikita Koptuyug**, "Bailing on the Car That Wasn't Bailed out: Bounding Consumer Reactions to Financial Distress". *Journal of Economics & Management Strategy*.
- Grönqvist, Erik** och **Jonas Vlachos**, "The Effects of Teacher's Cognitive and Non-Cognitive Abilities on Student Achievement". *Labour Economics*.
- Öner, Özge**, "Retail Productivity: The Effects of Market Size and Regional Hierarchy". *Papers in Regional Science*.

- Wennström, Johan**, "A Left/Right Convergence on the New Public Management? The Unintended Power of Diverse Ideas". *Critical Review*.
- Bjørnskov, Christian**, "Growth, Inequality and Economic Freedom: Evidence from the US States". *Contemporary Economic Policy*.
- Bjørnskov, Christian**, "Economic Freedom and Economic Crises". *European Journal of Political Economy*.
- Tåg, Joacim, Thomas Åstebro och Peter Thompson**, "Hierarchies and Entrepreneurship". *European Economic Review*.
- Edmark, Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk och Håkan Selin**, "The Swedish Earned Income Tax Credit: Did It Increase Employment?". *Finanzarchiv*.
- Grönqvist, Erik, Björn Öckert och Jonas Vlachos**, "The Intergenerational Transmission of Cognitive and Non-cognitive Skills". *Journal of Human Resources*.
- Heyman, Fredrik**, "Job Polarization, Job Tasks and the Role of Firms". *Economics Letters*.
- Olsson, Martin**, "Direct and Cross Effects of Employment Protection: The Case of Parental Childcare". *Scandinavian Journal of Economics*.
- Berggren, Niclas och Therese Nilsson**, "Tolerance in the United States: Does Economic Freedom Transform Racial, Religious, Political and Sexual Attitudes?". *European Journal of Political Economy*.
- Bhalotra, Sonia, Martin Karlsson och Therese Nilsson**, "Infant Health and Longevity: Evidence from an Historical Intervention in Sweden". *Journal of the European Economic Association*.
- de Marti, Joan och Yves Zenou**, "Segregation in Friendship Networks". *Scandinavian Journal of Economics*.
- Karadja, Mounir, Johanna Möllerström och David Seim**, "Richer (and Holier) than Thou? The Effect of Relative Income Improvements on Demand for Redistribution". *Review of Economics and Statistics*.
- Tangerås, Thomas och Joacim Tåg**, "International Network Competition". *International Journal of Industrial Organization*.
- Elert, Niklas, Magnus Henrekson och Joakim Wernberg**, "Two Sides to the Evasion: The Pirate Bay and the Interdependencies of Evasive Entrepreneurship". *Journal of Entrepreneurship and Public Policy*.
- Olsson, Martin och Joacim Tåg**, "Private Equity, Layoffs, and Job Polarization". *Journal of Labor Economics*.
- Berggren, Niclas, Christian Bjørnskov och Therese Nilsson**, "What Aspects of Society Matter for the Quality of Life of a Minority? Global Evidence from the New Gay Happiness Index". *Social Indicators Research*.
- Davidson, Carl, Fredrik Heyman, Steven Matusz, Fredrik Sjöholm och Susan Chun Zhu**, "Global Engagement, Complex Tasks, and the Distribution of Occupational Employment". *Review of International Economics*.
- Norbäck, Pehr-Johan, Lars Persson och Roger Svensson**, "Creative Destruction and Productive Preemptive Acquisitions". *Journal of Business Venturing*.
- Maican, Florin och Matilda Orth**, "Productivity Dynamics and the Role of 'Big-Box' Entrants in Retailing". *Journal of Industrial Economics*.
- Patacchini, Eleonora och Yves Zenou**, "Social Networks and Parental Behavior in the Intergenerational Transmission of Religion". *Quantitative Economics*.
- Elert, Niklas och Magnus Henrekson**, "Evasive Entrepreneurship". *Small Business Economics*.
- Ljunge, Martin**, "Migrants, Health, and Happiness: Evidence that Health Assessments Travel with Migrants and Predict Well-Being". *Economics & Human Biology*.
- Jackson, Matthew O., Brian Rogers och Yves Zenou**, "The Economic Consequences of Social Network Structure". *Journal of Economic Literature*.
- Hjertstrand, Per, James Swofford och Gerald Whitney**, "Mixed Integer Programming Revealed Preference Tests of Utility Maximization and Weak Separability of Consumption, Leisure and Money". *Journal of Money, Credit and Banking*.
- Hearn, Bruce, Lars Oxelheim och Trond Randøy**, "The Institutional Determinants of Private Equity Involvement in Business Groups: The Case of Africa". *Journal of World Business*.
- Lindbeck, Assar och Mats Persson**, "Social Norms in Social Insurance". *Journal of Political Economy*.
- Lazarczyk, Ewa**, "Market-Specific News and Its Impact on Forward Premia on Electricity Markets". *Energy Economics*.

- Holmberg, Pär**, "Pro-Competitive Rationing in Multi-Unit Auctions". *Economic Journal*.
- Lundborg, Per** och **Per Skedinger**, "Employer Attitudes towards Refugee Immigrants". *International Labour Review*.
- Bisin, Alberto**, **Eleonora Patacchini**, **Thierry Verdier** och **Yves Zenou**, "Bend it Like Beckham: Ethnic Identity and Integration". *European Economic Review*.
- Bergh, Andreas**, "The Future of Welfare Services: How Worried Should We Be about Baumol, Wagner and Ageing?". *Nordic Economic Policy Review*.
- Soroka, Stuart**, **Peter Loewen**, **Patrick Fournier** och **Daniel Rubenson**, "The Impact of News Photos on Support for Military Action". *Political Communication*.
- Möllerström, Johanna**, "Ethnic Fractionalization and the Demand for Redistribution – Potential Implications for the Nordic Model". *Nordic Economic Policy Review*.

Populärvetenskap och recensioner

- Bengtsson, Niklas** och **Niclas Berggren** (2016), "Bostäder, byggande och bubbler – årets temanummer". *Ekonomisk Debatt* 44(4), 3–5.
- Berggren, Niclas** (2016), "Den hotade globaliseringen". *Ekonomisk Debatt* 44(6), 3–4.
- Berggren, Niclas**, **Henrik Jordahl** och **Panu Poutvaara** (2016), "V politice na fyzické kráse záleží", *Trade-off* nr 2.
- Heller Sahlgren, Gabriel** (2016), "Who's to produce and who's to choose". *Research Report 10, Centre for the Study of Market Reform of Education*. London: CMRE.
- Henrekson, Magnus** (2016), "Svårt att veta när det svenska skolraset började". *IVA Aktuellt* nr 5, 28–29.
- Jordahl, Henrik** (2016), Recension: "Klas Eklund: Tillväxt". *Ekonomisk Debatt* 44(3), 66–67.
- Järvall, Sebastian** (2016), "Kan ekonomisk tillväxt råda bot på korruption?". *Liberal Debatt* (1), 46–47.
- Skedinger, Per** (2016), "Työmarkkinat Suomessa ja Ruotsissa – ruotsalainen näkökulma". *Talous ja Yhteiskunta*, nr 2.
- Wennström, Johan** (2016), "När anarkin tog över". *Axess*, 16(5), 24–29.
- Wennström, Johan** (2016), "Olagliga kentaurer". I Hessérus, Mattias och Peter Luthersson, red., *Krig: tjugotvå försök*, sid. 165–170.
- Wennström, Johan** (2016). Recension: Roger Scruton: "Fools, Frauds and Firebrands: Thinkers of the New Left". *Statsvetenskaplig tidskrift*, 118(1), 192–195.
- Westerhuis, Gerarda** och **Magnus Henrekson** (2016), "The Institutional Evolution of Labour Market Institutions in Europe and Entrepreneurship". Policy Brief submitted to the European Commission as part of the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No. 649378. Utrecht and Stockholm: Financial and Institutional Reforms for an Entrepreneurial Society (FIRES).

Policy papers

74. **Henrekson, Magnus** och **Mikael Stenkula**: "Ersättningen för entreprenörskap".
75. **Skedinger, Per**: "Labour Markets in Finland and Sweden: A Swedish Perspective".

Working papers

Nedan redovisas IFN:s working paper-serie. All ny forskning presenteras i ett working paper där målgruppen i första hand är andra forskare.

1103. **Elert, Niklas, Magnus Henrekson och Joakim Wernberg:** "Two Sides to the Evasion: The Pirate Bay and the Interdependencies of Evasive Entrepreneurship".
1104. **Henrekson, Magnus och Tino Sanandaji:** "Stock Option Taxation and Venture Capital Activity: A Cross-Country Study".
1105. **Böckerman, Petri, Per Skedinger och Roope Uusitalo:** "Seniority Rules, Worker Mobility and Wages: Evidence from Multi-Country Linked Employer-Employee Data".
1106. **Tanndal, Julia och Daniel Waldenström:** "Does Financial Deregulation Boost Top Incomes? Evidence from the Big Bang".
1107. **Ferguson, Shon och Johan Gars:** "Productivity Shocks, International Trade and Import Prices: Evidence from Agriculture".
1108. **Edquist, Harald och Magnus Henrekson:** "Do R&D and ICT Affect Total Factor Productivity Growth Differently?".
1109. **Bergh, Andreas:** "The Future of Welfare Services: How Worried Should We Be about Wagner, Baumol and Ageing?".
1110. **Koptyug, Nikita:** "Asymmetric Information in Auctions: Are Resellers Better Appraisers?".
1111. **Keloharju, Matti, Samuli Knüpfer och Joacim Tåg:** "Equal Opportunity? Gender Gaps in CEO Appointments and Executive Pay".
1112. **Ljunge, Martin:** "Migrants, Health, and Happiness: Evidence that Health Assessments Travel with Migrants and Predict Well-Being".
1113. **Lundin, Erik:** "Market Power and Joint Ownership: Evidence from Nuclear Plants in Sweden".
1114. **Heller Sahlgren, Gabriel:** "Retirement Blues".
1115. **Ljungqvist, Alexander, Lars Persson och Joacim Tåg:** "Private Equity's Unintended Dark Side: On the Economic Consequences of Excessive Delistings".
1116. **Jackson, Matthew O., Brian Rogers och Yves Zenou:** "The Economic Consequences of Social Network Structure".
1117. **Egebark, Johan:** "Effects of Taxes on Youth Self-Employment and Income".
1118. **Dilli, Selin och Niklas Elert:** "The Diversity of Entrepreneurial Regimes in Europe".
1119. **Bergh, Andreas och Christian Bjørnskov:** "Burying the Bumblebee Once and for All: Does Big Government Hurt Growth Less in High-Trust Countries?".
1120. **Johannesson, Louise:** "Supporting Developing Countries in WTO Dispute Settlement".
1121. **Elinder, Mikael, Oscar Erixson och Daniel Waldenström:** "Inheritance and Wealth Inequality: Evidence from Population Registers".
1122. **Hearn, Bruce, Lars Oxelheim och Trond Randøy:** "The Role of Institutions in the Migration of Corporate Governance Practice into Emerging Economies: The Case of Africa".
1123. **Heyman, Fredrik:** "Job Polarization, Job Tasks and the Role of Firms".
1124. **Bhalotra, Sonia, Martin Karlsson och Therese Nilsson:** "Life Expectancy and Mother-Baby Interventions: Evidence from a Historical Trial".
1125. **Andreella, Claudia, Martin Karlsson, Therese Nilsson och Matthias Westphal:** "The Long Shadows of Past Insults: Intergenerational Transmission of Health over 130 Years".
1126. **Norbäck, Pehr-Johan, Martin Ols-son och Lars Persson:** "The Emergence of a Market for Football Stars: Talent Development and Competitive Balance in European Football".

1127. **Tyrefors Hinnerich, Björn och Jonas Vlachos:** "The Impact of Upper-Secondary Voucher School Attendance on Student Achievement: Swedish Evidence Using External and Internal Evaluations".
1128. **Henrekson, Magnus och Mikael Stenkula:** "The Entrepreneurial Rent: The Value of and Compensation for Entrepreneurship".
1129. **Bollman, Ray och Shon Ferguson:** "The Local Impacts of Agricultural Subsidies: Evidence from the Canadian Prairies".
1130. **Bergh, Andreas och Alexander Funcke:** "Does Country Level Social Trust Predict the Size of the Sharing Economy?".
1131. **Lundberg, Jacob och Daniel Waldenström:** "Wealth Inequality in Sweden: What Can We Learn from Capitalized Income Tax Data?".
1132. **Bergh, Andreas och Richard Öhrvall:** "The Moldable Young: How Institutions Impact Social Trust".
1133. **Dal Bó, Ernesto, Frederico Finan, Olle Folke, Torsten Persson och Johanna Rickne:** "Who Becomes a Politician?".
1134. **Waldenström, Daniel:** "Wealth-Income Ratios in a Small, Developing Economy: Sweden, 1810–2014".
1135. **Bjørnskov, Christian och Martin Rode:** "And Yet It Grows: Crisis, Ideology, and Interventionist Policy Ratchets".
1136. **Gick, Wolfgang:** "A Theory of Delegated Contracting".
1137. **Ljunge, Martin:** "Cultural Determinants of Gender Roles: Pragmatism Is an Important Factor behind Gender Equality Attitudes among Children of Immigrants".
1138. **Henrekson, Magnus och Odd Lyssarides:** "The Social Background of Elite Executives: The Swedish Case".
1139. **Lundin, Erik:** "Effects of Privatization on Price and Labor Efficiency: The Swedish Electricity Distribution Sector".
1140. **Horn, Henrik och Thomas Tangerås:** "Economics and Politics of International Investment Agreements".
1141. **Sjöholm, Fredrik:** "Foreign Direct Investment and Value Added in Indonesia".
1142. **Görg, Holger, Philipp Henze, Viroj Jienwatcharamongkhon, Daniel Kopasker, Hassan Molana, Catia Montagna och Fredrik Sjöholm:** "Firm Size Distribution and Employment Fluctuations: Theory and Evidence".
1143. **Wennström, Johan:** "Market Reform and School Competition: The Lesson from Sweden".
1144. **Elert, Niklas och Magnus Henrekson:** "Status Quo Institutions and the Benefits of Institutional Deviations".
1145. **Andersson, Ola, Jim Ingebreetsen Carlson och Erik Wengström:** "Differences Attract: An Experimental Study of Focusing in Economic Choice".
1146. **Folke, Olle och Johanna Rickne:** "All the Single Ladies: Job Promotions and the Durability of Marriage".
1147. **Andersson, Fredrik, Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson:** "Large Scope Business Sector Reforms: Has the Swedish Business Sector Become More Entrepreneurial than the U.S. Business Sector?".

Avhandlingar

Johannesson, Louise (2016), *Supporting Developing Countries in WTO Dispute Settlements*. Licentiatavhandling i nationalekonomi. Örebro: Handelshögskolan, Örebro universitet.

Lundin, Erik (2016), *Empirical Essays on Strategic Behavior in the Electricity and Water Sectors*. Doktorsavhandling i nationalekonomi. Stockholm: Nationalekonomiska institutionen, Handelshögskolan i Stockholm.

Forskningsöversikter

Heller Sahlgren, Gabriel (2016), "Regulation and Funding of Independent Schools: Lessons from Sweden". Vancouver, BC: Fraser Institute.

Henrekson, Magnus och **Tino Sanandaji** (2016), "Owner-Level Taxes and Business Activity". *Foundations and Trends in Entrepreneurship* 12(1), 1–94.

Henrekson, Magnus och **Mikael Stenkula** (2016), "Understanding Entrepreneurship: Definition, Function and Policy", *IFN Newsletter*, nr 1. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Nilsson, Therese (2016), "Healthcare for Newborns Has Long-Term Benefits", *IFN Newsletter*, nr 2. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Zenou, Yves (2016), "Key Players". Kapitel 11, sid. 244–274 i Yann Bramoullé, Andrea Galeotti och Brian Rogers, red., *Oxford Handbook of the Economics of Networks*. Oxford, UK: Oxford University Press.

Nyhetsbrev

UNDER 2016 GAV IFN ut nyhetsbrev dels på svenska, dels på engelska. I den svenska serien utkom 7 nummer, och i den engelska serien utkom 2 nummer. Under året har följande temaartiklar i den engelska serien författats av IFN-forskare:

Henrekson, Magnus och **Mikael Stenkula** (2016), "Understanding Entrepreneurship: Definition, Function and Policy". *IFN Newsletter* nr 1. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

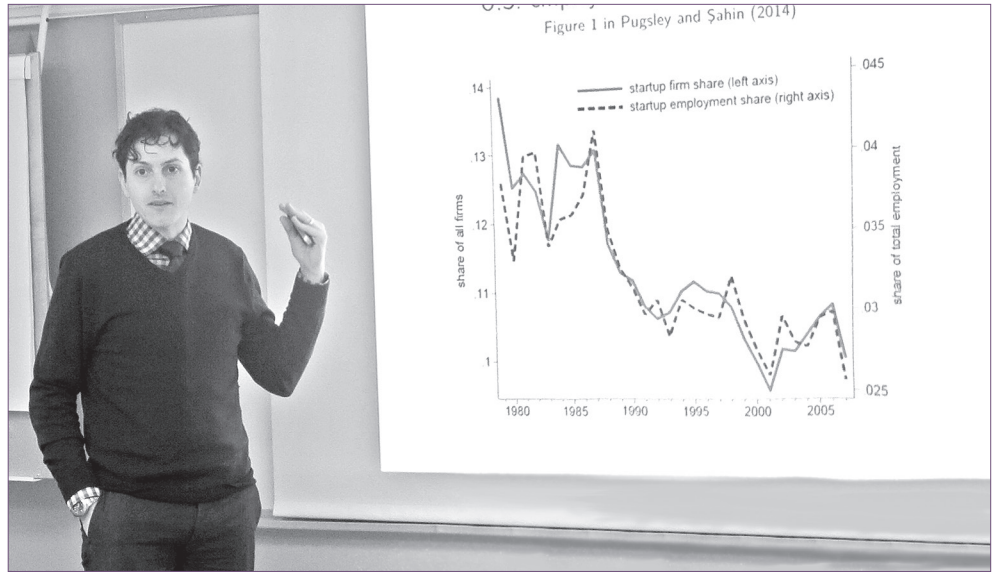
Nilsson, Therese (2016), "Healthcare for Newborns has Long-Term Benefits". *IFN Newsletter* nr 2. Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning.

Övrigt på svenska

Jordahl, Henrik och **David Sundén** (2016), "Den svenska spelbranschen: förutsättningar för spelverksamhet inom landet". Stockholm: Branschföreningen för Onlinespel.

Mattsson, Lars-Gunnar och **Jan Valdelin** (2016), "Folke Kristensson 1914–1993: Företagsekonom i gränsområdet till nationalekonomin". Stockholm: Institutet för Näringslivsforskning (IFN).

IFN:s seminarieriserie

Benjamin Pugsley, Federal Reserve Bank of New York, presenterar uppsatsen "Understanding the 30-year Decline in the Startup Rate".

ONSDAGEN DEN 20 JANUARI

Mogens Kamp Justesen, Copenhagen Business School: "Political Trust, Shocks, and Accountability: Quasi-Experimental Evidence from a Rebel Attack". Medförfattare: Scott Gates.

ONSDAGEN DEN 27 JANUARI

Marko Terviö, Aalto University School of Business, Helsingfors: "Earnings, Growth and Flynn Effect(s)".

ONSDAGEN DEN 3 FEBRUARI

Benjamin Pugsley, Federal Reserve Bank of New York: "Understanding the 30-year Decline in the Startup Rate: A General Equilibrium Approach". Medförfattare: Fatih Karahan och Aysegül Sahin.

ONSDAGEN DEN 10 FEBRUARI

Kerem Cosar, Handelshögskolan i Stockholm: "What Drives Home Market Advantage?". Medförfattare: Paul L.E. Grieco, Shengyu Li och Felix Tintelnot.

ONSDAGEN DEN 17 FEBRUARI

Kathrin Schlafmann, IIES, Stockholms universitet: "Housing, Mortgages, and Self Control".

ONSDAGEN DEN 24 FEBRUARI

Daniel Chen, Toulouse School of Economics: "Covering: Mutable Characteristics and Perceptions of Voice in the U.S. Supreme Court". Medförfattare: Yosh Halberstram och Alan Yu.

ONSDAGEN DEN 9 MARS

Michael Fritsch, Friedrich Schiller University Jena: "New Business Formation and the Productivity of Manufacturing Incumbents".

Effects and Mechanisms”. Medförfattare: Javier Changoluisa.

ONSDAGEN DEN 16 MARS

Johan Wiklund, Syracuse University, New York: ”ADHD, Impulsivity and Entrepreneurship”. Medförfattare: Wei Yu, Reginald Tucker och Louis Marino.

ONSDAGEN DEN 23 MARS

Jan Fidrmuc, Brunel University, London: ”Nobel Beauty”. Medförfattare: Boontarika Paphawasit och Çigdem Börke Tunali.

ONSDAGEN DEN 6 APRIL

Clemens Hetschko, Freie Univerzität Berlin: ”How Job Changes Affect People’s Lives – Evidence from Subjective Well-Being Data”. Medförfattare: Adrian Chadi.

FREDAGEN DEN 13 APRIL

Ragnhild Balsvik, Norwegian School of Economics, Bergen: ”Worker-plant Matching and Ownership Change”. Medförfattare: Stefanie A. Haller.

ONSDAGEN DEN 20 APRIL

Jakob Roland Munch, University of Copenhagen: ”No Pain, No Gain: The Effects of Exports on Effort, Injury, and Illness”. Medförfattare: David Hummels, Jakob Munch och Chong Xiang.

ONSDAGEN DEN 27 APRIL

Petter Lundborg, Lunds universitet: ”Brothers in Arms: Spillovers from a Draft Lottery”. Medförfattare: Paul Bingley och Stéphanie Vincent Lyk-Jensen.

ONSDAGEN DEN 4 MAJ

Mario Larch, University of Bayreuth: ”Growth and Trade with Frictions: Structural Estimation Framework”. Medförfattare: James E. Anderson och Yoto V. Yotov.

ONSDAGEN DEN 11 MAJ

Philippe Aghion, Collège de France, Paris: ”Innovation and Top Income Inequality”. Medförfattare: Ufuk Akcigit, Antonin Bergeaud, Richard Blundell och David Hémous.

ONSDAGEN DEN 18 MAJ

Dennis Snower, Kiel Institute for the World Economy: ”Identity-Driven Cooperation versus Competition”. Medförfattare: Steven J. Bosworth.

ONSDAGEN DEN 25 MAJ

Randi Hjalmarsson, Göteborgs universitet: ”The Causal Effect of Military Conscription on Crime and the Labor Market”. Medförfattare: Matthew Lindquist.

ONSDAGEN DEN 1 JUNI

Erik Snowberg, Caltech (California Institute of Technology), Pasadena: ”Econographics and Political Attitudes: Evidence from Nationwide Incentivized Survey(s)”.

ONSDAGEN DEN 8 JUNI

Dennis Epple, Carnegie Mellon University, Pittsburgh: ”Does Affirmative Action Work? Caste, Gender, College Quality, and Academic Success in India”. Medförfattare: Surendrakumar Bagde och Lowell Taylor.

ONSDAGEN DEN 15 JUNI

Niklas Bengtsson, Uppsala universitet: ”Are Subsidized Religions less Radical? Evidence from the Church of Sweden”.

ONSDAGEN DEN 22 JUNI

Frédéric Delmar, Lunds universitet: ”The Best of Both Worlds: How Do Founder-CEOs Overcome the King versus Rich Dilemma at IPO?”. Medförfattare: Asma Fattoum och Mike Wright.

ONSDAGEN DEN 31 AUGUSTI

Jan Sauermann, SOFI, Stockholms universitet: "Short- and Long-Term Effects of Vocational vs. General Schooling: A Regression Discontinuity Approach". Medförfattare: Anders Stenberg.

ONSDAGEN DEN 7 SEPTEMBER

Laurent Bach, Handelshögskolan i Stockholm: "Rich Pickings? Risk, Return, and Skill in the Portfolios of the Wealthy". Medförfattare: Laurent E. Calvet och Paolo Sodini.

ONSDAGEN DEN 14 SEPTEMBER

Robert Fairlie, University of California, Santa Cruz: "Black and White: Access to Capital among Minority-Owned Startups". Medförfattare: Alicia Robb och David T. Robinson.

ONSDAGEN DEN 21 SEPTEMBER

Edward Lazear, Stanford University: "Demographics and Entrepreneurship". Medförfattare: James Liang och Hui Wang.

ONSDAGEN DEN 28 SEPTEMBER

Peter Spufford, Queens College och University of Cambridge: "Taxation on Hearths in Late Medieval and Early Modern Europe".

ONSDAGEN DEN 5 OKTOBER

Marianna Blix Grimaldi, Riksgälden, Stockholm: "Systemic Risk in the Swedish Banking Sector".

ONSDAGEN DEN 12 OKTOBER

Marco Pagano, University of Naples Federico II: "Careers in Finance". Medförfattare: Andrew Ellul och Annalisa Scognamiglio.

ONSDAGEN DEN 19 OKTOBER

Andreea Cosnita-Langlais, Université Paris Ouest: "Merger Control on Two-Sided Markets: Is There Need for an Efficiency Defense?". Medförfattare: Edmond Baranes och Thomas Cortade.

ONSDAGEN DEN 26 OKTOBER

Jeremiah Dittmar, London School of Economics: "Media, Markets, and Radical Ideas: Evidence from the Protestant Reformation". Medförfattare: Skipper Seabold.

ONSDAGEN DEN 9 NOVEMBER

Jens Dietrichson, Lunds universitet: "Information, Switching Costs, and Consumer Choice: Evidence from Two Randomized Field Experiments in Swedish Primary Health Care". Medförfattare: Anders Anell, Lina Maria Ellegård och Gustav Kjellsson.

ONSDAGEN DEN 16 NOVEMBER

Simon Halphen Boserup, University of Copenhagen: "Intergenerational Wealth Formation over the Life Cycle: Evidence from Danish Wealth Records 1984–2013". Medförfattare: Wojciech Kopczuk och Claus Thustrup Kreiner.

ONSDAGEN DEN 23 NOVEMBER

Kaveh Majlesi, Lunds universitet: "Importing Political Polarization? The Electoral Consequences of Rising Trade Exposure". Medförfattare: David Autor, David Dorn och Gordon Hanson.

ONSDAGEN DEN 30 NOVEMBER

Elke de Jong, Radboud University Nijmegen: "Is the Saving Decision Determined by Culture or Institutions?". Medförfattare: Annemiek M. Schilpzand.

ONSDAGEN DEN 7 DECEMBER

Boris Nikolaev, Baylor University, Waco: "Cross-Country Determinants of Early Stage Necessity and Opportunity-Motivated Entrepreneurship: Accounting for Model Uncertainty". Medförfattare: Christopher J. Boudreaux.

ONSDAGEN DEN 14 DECEMBER

Werner Hölzl, WIFO, Wien: "Broad Firm Strategies and Rapid Firm Growth: Explorative Evidence from European Manufacturing". Medförfattare: Klaus S. Friesenbichler.

Brown bag-seminarier

I denna seminarieserie presenteras arbeten på ett tidigare stadium, jämfört med forskarseminarier; se föregående sidor.

I slutet av maj presenterade Maria Polyakova, Stanford University, studien "Private Provision of Social Insurance: Drug-Specific Price Elasticities and Cost-Sharing in Medicare Part D" på ett brown bag-seminarium.

MÅNDAGEN DEN 18 JANUARI

Joakim Jansson, Stockholms universitet och IFN: "New Insights on Increased Female Representation in the Board Rooms". Medförfattare: Björn Tyrefors Hinnerich.

MÅNDAGEN DEN 1 FEBRUARI

Pär Holmberg, IFN: "Price Instability in Multi-Unit Auctions". Medförfattare: Edward Anderson.

MÅNDAGEN DEN 29 FEBRUARI

Amil Petrin, University of Minnesota: "Are We Undercounting Reallocation's Contribution to Growth?". Medförfattare: T. Kirk White.

MÅNDAGEN DEN 7 MARS

Pär Holmberg, IFN: "Electricity Markets: Designing Auctions where Suppliers Have Uncertain Costs". Medförfattare: Frank A. Wolak.

MÅNDAGEN DEN 21 MARS

Daniel Kamhöfer, University of Duisburg-Essen: "The Effects of Sickness Absence in School on Educational Achievements, Mortality and Income". Medförfattare: Sarah Cattán, Therese Nilsson och Martin Karlsson.

MÅNDAGEN DEN 4 APRIL

Joacim Tåg, IFN: "Equal Opportunity? Gender Gaps in CEO Appointments and Executive Pay". Medförfattare: Matti Keloharju och Samuli Knüpfer.

MÅNDAGEN DEN 11 APRIL

Ali Mohammadi, CESIS, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Stockholm: "Embracing the Sharks; The Impact of Information Exposure on the Likelihood and Quality of CVC Investments". Medförfattare: Pooyan Khashabi.

TISDAGEN DEN 25 APRIL

Daniel Rubenson, Ryerson University, Toronto och IFN: "Property Rights and Trust: Evidence From a Large Scale Field Experiment". Medförfattare: Peter John Loewen.

MÅNDAGEN DEN 9 MAJ

Björn Thor Arnarson, Lunds universitet: "The Local Effects of Global Shocks: How Exporters Affect Local Business Services". Medförfattare: Joakim Gullstrand.

MÅNDAGEN DEN 23 MAJ

Maria Polyakova, Stanford University: "Private Provision of Social Insurance: Drug-Specific Price Elasticities and Cost-Sharing in Medicare Part D". Medförfattare: Liran Einav och Amy Finkelstein.

MÅNDAGEN DEN 30 MAJ

Niilo Luotonen, Aalto University, Helsingfors: "Street Smart: A Study of Finnish Micro-Entrepreneurs".

MÅNDAGEN DEN 13 JUNI

Pontus Engström, University of Agder, Norway: "Financial Literacy, Role Models and Micro-Enterprise Performance in the Informal Economy". Medförfattare: Alexander McKelvie.

MÅNDAGEN DEN 20 JUNI

Nikita Koptug, IFN: "Taxes vs. Standards as Policy Instruments: Evidence from the Auto Market". Medförfattare: Cristian Huse.

MÅNDAGEN DEN 29 AUGUSTI

Anders Österling, Stockholms universitet: "Does the Listing Price Matter? Theory and Evidence from a Natural Experiment in Real Estate".

MÅNDAGEN DEN 12 SEPTEMBER

Nikita Koptug, IFN: "Bounding Preference Parameters Using New Product Data".

MÅNDAGEN 19 SEPTEMBER

Albin Erlanson, Handelshögskolan i Stockholm: "Costly Verification in Collective Decisions". Medförfattare: Andreas Kleiner.

MÅNDAGEN DEN 3 OKTOBER

Johan Nyström, Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI), Linköping: "Competition to Reduce Unbalanced Bidding". Medförfattare: Svante Mandell.

MÅNDAGEN DEN 17 OKTOBER

Claes Ek, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Uppsala: "Behavioral Spillovers from Food-Waste Collection in Swedish Municipalities". Medförfattare: Jurate Miliute-Plepiene.

MÅNDAGEN DEN 24 OKTOBER

Martin Olsson, IFN: "The Career Consequences of Privatizations".

MÅNDAGEN DEN 31 OKTOBER

Arieda Muço, Handelshögskolan i Stockholm: "Learn from thy Neighbour: Do Voters Associate Corruption with Political Parties?".

MÅNDAGEN DEN 7 NOVEMBER

Matilda Kilström, Institute for International Economic Studies (IIES), Stockholms universitet: "Risk Sharing and Entrepreneurship: What Drives the most Innovative Countries?".

MÅNDAGEN DEN 14 NOVEMBER

Eleonora Freddi, Handelshögskolan i Stockholm: "Do People Avoid Morally Relevant Information? Evidence from the Refugee Crisis".

MÅNDAGEN DEN 21 NOVEMBER

Petyo Bonev, MINES ParisTech, France: "A Mechanism for Institutionalised Threat of Regulation: Theory and Evidence". Medförfattare: Matthieu Glachant och Magnus Söderberg.

MÅNDAGEN DEN 5 DECEMBER

Martin Ljunge, IFN: "Three Deep Roots of Redistribution". Medförfattare: Kelly Ragan.

MÅNDAGEN DEN 12 DECEMBER

Henrik Horn och **Thomas Tangerås**, IFN: "Economics and Politics of International Investment Agreement".

Gästforskare

Utländska gästforskare under året

I förteckningen anges ett urval av de gästforskare som under året vistats på IFN. Därutöver har ett stort antal internationella forskare besökt IFN i samband med workshops och vetenskapliga konferenser.

Edward Anderson, University of Sydney, Australien

Melanie Arntz, Centre for Economic Research (ZEW), Mannheim, och University of Heidelberg, Tyskland

Ragnhild Balsvik, Norwegian School of Economics, Bergen, Norge

Daniel L. Chen, Toulouse School of Economics, Frankrike

Andreea Cosnita Langlais, Université Paris Ouest, Frankrike

Dennis Epple, Carnegie Mellon University, Pittsburgh, USA

Jan Fidrmuc, Brunel University, London, England

Jonathan Haidt, Stern School of Business, New York University, USA

Harold James, Princeton University, USA

Eelke de Jong, Radboud University Nijmegen, Nederländerna

Mario Larch, University of Bayreuth, Tyskland

Edward Lazear, Hoover Institution and Graduate School of Business, Stanford University, USA

Deirdre McCloskey, University of Illinois at Chicago, USA

Boris Nikolaev, Baylor University, Waco, USA

Dieter Pennerstorfer, Austrian Institute of Economic Research (WIFO), var gästforskare på IFN under oktober månad.

Margo Pagano, University of Naples Federico II, Italien

Dieter Pennerstorfer, Austrian Institute of Economic Research, Wien, Österrike

Maria Polyakova, Stanford University, USA

Panu Poutvaara, CESifo and University of Munich, Tyskland

Benjamin Pugsley, Federal Reserve Bank of New York, USA

Mark J. Roberts, Department of Economics, Pennsylvania State University, USA

Keith Ruddell, University of Auckland, Nya Zeeland

Erik Snowberg, Caltech (California Institute of Technology), Pasadena, USA

Dennis Snower, Kiel Institute for the World Economy, Tyskland

Bert Willems, Tilburg University, Nederländerna

Johan Wiklund, Syracuse University, New York, USA

“Intressanta seminarier och bra kontakter”

IFN:s gästforskarprogram är omfattande. Internationellt ledande forskare bjuds in till IFN för kortare eller längre tid. Så stärks kontaktytor och samarbete stimuleras.

Mario Larch, University of Bayreuth, var gästforskare på IFN våren 2016. Familjen tog tillfället i akt att se Stockholm och Sverige.

MARIO LARCH, University of Bayreuth, gästforskade på IFN under maj–juni. Det var tredje gången han besökte IFN men denna gång för en längre tid. Så pass lång tid att familjen följde med.

– Det är första gången som jag besöker Skandinavien, förklarar Birgit Larch och tillägger att döttrarna Flora och Jasmin stortrivs:

– Vi har varit på Junibacken flera gånger och är ofta på Skansen. Flickorna älskar barnteatern.

Mario Larch är nationalekonom specialiserad på handel. Han forskar om globaliseringens effekter, handelsavtal och mycket mer. IFN lärde

han känna genom IFN-forskaren Pehr-Johan Norbäck. De sågs i internationella sammanhang och i dag har de gemensamma forskningsprojekt. Tillsammans med Norbäck har han senast publicerat artikeln ”Heterogeneous Firms, Globalisation and the Distance Puzzle” i tidskriften *World Economy*.

– IFN har väldigt intressanta forskningsseminarier. Och här är en öppen atmosfär. Jag har ett bra utbyte med andra forskare och har lärt känna flera som jag nog kommer att ha kontakt och utbyte med även i fortsättningen. Bland annat inom ekonometri.

Publika aktiviteter

Närvaro i media

Deirdre McCloskey, professor på University of Illinois at Chicago, talade på ett seminarium som IFN arrangerade i september. I samband med seminariet intervjuades McCloskey för ett inslag i *Ekonomieket* i Sveriges Radio. Foto: Bosse Johansson.

SEDAN 2006 INGÅR det explicit i en IFN-forskares arbetsuppgifter att kommunicera sin forskning även utanför akademien. Forskare vid IFN deltar aktivt i media med egna debattinlägg och har en löpande dialog med journalister. Utöver egna debattartiklar och krönikor (totalt cirka 100 artiklar under 2016) medverkar eller omnämns IFN:s forskning, forskare och affilierade forskare i ett stort antal ledare, nyhetsartiklar och reportage i både tryckt form och i etermedia.

Under 2016 förekom IFN:s namn, forskare eller forskning i fler än 500 artiklar i traditionella medier, det vill säga tidningar, radio och tv. Och lika många notiser eller kortare texter publicerades. Cirka 100 artiklar har publicerats i engelskspråkiga medier, dessa redovisas på institutets webbplats sedan våren 2015.

Många är de ledarskribenter som skriver om

och hänvisar till IFN-forskning. Av de cirka 500 artiklarna utgör ledare närmare 40 procent. Flera är dessutom de IFN-forskare som regelbundet skrivit krönikor: Andreas Bergh på *Svenska Dagbladets* ledarsida, Lars Calmfors på *Dagens Nyheters* ledarsida och Gabriel Heller Sahlgren i *Dagens Samhälle* (senare under året även *Göteborgs-Postens* ledarsida).

IFN var under 2016 även närvarande på *Facebook*, *LinkedIn*, *Twitter* och *Instagram*. Under året publicerades ett antal egenproducerade poddsändningar om forskning. Ämnena varierade från entreprenörskap och kärnkraftens framtid till lärdomar från spädbarnsvård på 1930-talet och risktagande i ekonomin. Sändningarna finns tillgängliga på IFN:s webbplats.

Under 2016 började institutet bygga upp ett bibliotek av kortfilmer om forskning och forskningspublikationer.

Policyinriktade debattartiklar och krönikor under 2016

Andersson, Fredrik NG, Andreas

Bergh och Anders Olshov, "Sverige på väg mot djup kris". *Dagens Industri*, 30 april.

Andersson, Fredrik NG, Andreas

Bergh och Anders Olshov, "Riksbanken feltolkar lagen i sin syn på inflationsmålet". *Dagens Nyheter*, 21 december.

Andersson, Ola och Tommy Andersson,

"Med datorisering blir gemensam skolkö effektiv". *Dagens Nyheter*, 16 maj.

Andersson Joona, Pernilla, Lars

Calmfors, Sameeksha Desai och Johan Eklund, "Svenska modellen klarar inte integrationen". *Svenska Dagbladet*, 24 november.

Angelis, Jannis, Anna Häger

Glenngård och Henrik Jordahl, "Förstärk den externa styrningen av vårdcentraler". *Dagens Samhälle*, 25 februari.

Bakardjieva Engelbrekt, Antonina,

Anna Michalski, Niklas Nilsson och Lars Oxelheim, "Kriserna hotar EU:s sammanhållning". *Svenska Dagbladet*, 3 februari.

Bengtsson, Ingemar, Herman Donner,

Åsa Hansson, Jan Jörnmark, Charlie Karlsson, Fredrik Kopsch, Svante Mandell och Mats Wilhelmsson, "Fel om boken – politiker har styrt för mycket". *Svenska Dagbladet*, 21 juni.

Berggren, Niclas, "Brexit riskerar tolerans och tillit i Europa". *SVT Opinion*, 27 juni.

Bergh, Andreas, "Slopa ob-tillägget så att fler kan få jobb?". *Expressen*, 4 februari.

Bergh, Andreas, "Samhällsekonomin växer av second hand". *Svenska Dagbladet*, 8 februari.

Bergh, Andreas, "Alarmism skymmer verkligheten". *Svenska Dagbladet*, 8 maj.

Bergh, Andreas, "Kan vi fixa jobben lika bra som dejterna?". *Svenska Dagbladet*, 18 juli.

Bergh, Andreas, "Ericsson följer bara den svenska modellen". *Svenska Dagbladet*, 9 oktober.

Bergh, Andreas, "Vi krånglar till det både för oss och flyktingarna". *Svenska Dagbladet*, 4 november.

Bergh, Andreas, "Välfärdens löner bör stiga mer än industrins!". *Dagens Samhälle*, 14 december.

Bergh, Andreas och Tove Mellgren, "Låt Malmö gå före i etableringen av nyanlända". *Kvällsposten*, 27 oktober.

Bergh, Andreas och Anna Rehnvall, "Sverige behöver Chinatowns och Little Italys". *Dagens Samhälle*, 1 september.

Bergh, Andreas och Anna Rehnvall, "Ökad lönespridning kan få fart på integrationen". *Nerikes Allehanda*, 18 september.

Blix, Mårten, "Flera hot mot produktiviteten". *Dagens Industri*, 10 oktober.

Blix, Mårten, "Sveriges modell för välfärden är i kris". *Svenska Dagbladet*, 13 november.

Blix, Mårten och Magnus Henrekson, "Digitalisering minskar möjlighet att beskatta". *Svenska Dagbladet*, 9 april.

Braunerhjelm, Pontus och Magnus Henrekson, "Utredningen om optioner hör hemma i papperskorgen". *Dagens Industri*, 7 april.

Calmfors, Lars, "Låglönedebattens lågvattenmärke". *Dagens Nyheter*, 2 mars.

Calmfors, Lars, "Dags för volymkommission". *Dagens Nyheter*, 30 mars.

Calmfors, Lars, "Budgetdisciplinen kan urholkas". *Dagens Nyheter*, 14 april.

Calmfors, Lars, "Debatten blir en tävling i illvilja". *Dagens Nyheter*, 4 maj.

Calmfors, Lars, "EU-kommissionen på fel väg". *Dagens Nyheter*, 27 maj.

Calmfors, Lars, "Det är nya enkla jobb som behövs". *Dagens Nyheter*, 13 december.

Calmfors, Lars, Ann-Sofie Kolm, Tomas Pekkarinen, Per Skedinger och Petter Danielsson, "Ökad lönespridning sänkte den tyska arbetslösheten". *Dagens Nyheter*, 21 april.

Edmark, Karin och Nikolay Angelov, "Föreställningarna om friskolor stämmer inte". *Dagens Industri*, 9 juni.

Elinder, Mikael, "Därför ska du inte jubla över att du får tillbaka på skatten". *Metro*, 6 juni.

Ferguson, Shon och Rikard Forslid, "Flyget är en motor för tillväxten". *Dagens Industri*, 12 april.

Forslid, Rikard och Jonas Vlachos, "Sverige bör bygga egen vaccinfabrik". *Svenska Dagbladet*, 2 juni.

Gustafsson, Jan-Eric, Sverker Sörlin och Jonas Vlachos, "Detta krävs för att göra svensk skola bättre". *Svenska Dagbladet*, 21 mars.

Hammarstedt, Mats och Per Skedinger, "Gör experiment med minimilöner". *Svenska Dagbladet*, 22 november.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Även en humanitär stormakt måste strama åt". *Dagens Samhälle*, 12 januari.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Lyckad integration kräver mer välfärd – inte mindre". *Dagens Samhälle*, 26 januari.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Forskningen har svaret på skolans kris". *Dagens Samhälle*, 9 februari.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Invandring säker faktor bakom Pisa-tappet". *Dagens Samhälle*, 23 februari.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Önskan om att sluta jobba kan bli en mardröm". *Dagens Samhälle*, 8 mars.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Välfärdssystem byggt på tillit ger sämre kvalitet". *Dagens Samhälle*, 22 mars.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Progressiv masspsykos leder skolan till avgrunden". *Dagens Samhälle*, 17 maj.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Dags att slakta skolsystemets heliga ko". *Dagens Samhälle*, 31 maj.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Värnplikens hyllningskör har fel om integrationen". *Dagens Samhälle*, 16 augusti.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Skadlig pedagogik passar curlande samtid". *Dagens Samhälle*, 30 augusti.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Dags för teknokratin att slå tillbaka i vinstfrågan". *Dagens Samhälle*, 13 september.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Fristående och kommunala skolor bör lära av varandra". *Dagens Samhälle*, 25 oktober.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Tillsätt nu en utredning med riktiga experter". *Dagens Samhälle*, 8 november.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Därför är flytande växelkurs för betygen bättre". *Dagens Samhälle*, 22 november.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Smutskastning förstör skoldebatten". *Skolvärlden*, 24 november.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Förändringarna i Pisa är opålitliga". *Dagens Samhälle*, 6 december.

Heller Sahlgren, Gabriel, "Ingen kris vad gäller stödet för demokratin i Sverige". *Dagens Samhälle*, 20 december.

Heller Sahlgren, Gabriel och Henrik Jordahl, "Vettlöst att lärare betygsätter egna elever". *Svenska Dagbladet*, 8 februari.

Heller Sahlgren, Gabriel och Henrik Jordahl, "Slutreplik: Våra kritiker missar viktig skolforskning". *Svenska Dagbladet*, 15 februari.

Heller Sahlgren, Gabriel och Nima Sanandaji, "Friskolor presterar bättre än kommunala skolor". *Göteborgs-Posten*, 17 oktober.

Henrekson, Magnus, "Personaloptioner tar från rika och ger till kreatörer". *Dagens Industri*, 16 februari.

Henrekson, Magnus, "Varför tillåter vi doping i skolan?". *Expressen*, 27 april.

Henrekson, Magnus, "Svenska synen på rättvisa bromsar framtidsföretag". *Dagens Samhälle*, 4 maj.

Henrekson, Magnus och **Henrik Jordahl**, "Flera fel i välfärdsrapporten". *Dagens Industri*, 6 september.

Henrekson, Magnus och **Sebastian Jävervall**, "Hur man än mäter faller svenska skolresultat kraftigt". *Dagens Nyheter*, 24 september.

Heyman, Fredrik, Pehr-Johan Norbäck och **Lars Persson**, "Digitalisering har gynnat Sverige". *Svenska Dagbladet*, 16 juni.

Holmberg, Pär, "Lär av Storbritanniens avskräckande exempel". *Dagens Industri*, 20 januari.

Holmberg, Pär, "Ny ransoneringsregel kan förbättra värdepappershandeln". *Realtid.se*, 15 mars.

Holmberg, Pär, "Regeringens svajiga energipolitik höjer elpriset". *Dagens Samhälle*, 18 mars.

Jordahl, Henrik, "Kommunala skolornas brister större problem än vinsterna". *Dagens Nyheter*, 22 juli.

Jordahl, Henrik och **David Sundén**, "Välfärdsutredningen löser problem som inte finns". *Dagens Samhälle*, 10 november.

Lundin, Erik, "Sätt stopp för nätjätarnas övervinster". *Svenska Dagbladet*, 20 december.

Orth, Matilda och **Florin Maican**, "Sänk kraven för nya matbutiker – det tjänar hela samhället på". *Dagens Samhälle*, 16 september.

Orth, Matilda och **Florin Maican**, "Se möjligheterna med big data". *Fri Köpenskap*, 23 september.

Orth, Matilda och **Florin Maican**, "Samhället tjänar på sänkta krav". *Market*, 2 november.

Oxelheim, Lars, "Norge må kreve åpenhet om valutakrigen". *Aftenposten*, 28 januari.

Oxelheim, Lars, "LO kan konsten att ljuga med statistik". *Svenska Dagbladet*, 26 februari.

Oxelheim, Lars, "Helicopter money could help in migrant crisis". *Financial Times*, 30 maj.

Oxelheim, Lars och **Finn Østrup**, "Regningen for den ultralempelige pengepolitik lurer". *Jyllands-Posten*, 31 maj.

Sanandaji, Nima och **Gabriel Heller Sahlgren**, "Så kan vi få 12 000 nya entreprenörer". *Göteborgs-Posten*, 30 juni.

Sanandaji, Nima och **Gabriel Heller Sahlgren**, "Har Kornhall läst vår rapport?". *Skolvärlden*, 18 november.

Vlachos, Jonas, "Klart underkänt". *Fokus*, 5 januari.

Vlachos, Jonas, "Förklara allt med hemslöjd". *Fokus*, 9 februari.

Vlachos, Jonas, "Tyder på en skola med svåra systemfel". *Skolvärlden*, 18 februari.

Vlachos, Jonas, "Replikskifte mellan Vlachos och Sanandaji om skolval". *Svenska Dagbladet*, 2 mars.

Vlachos, Jonas, "På tok för lätt för IB-elever att få toppbetyg". *Svenska Dagbladet*, 20 november.

Wennström, Johan, "Politiska misstag skapade betygsinflationen i skolan". *Dagens Nyheter*, 3 december.

Policyseminarier

19 januari

Entreprenörer skapar tillväxt, men vem skapar entreprenörer?

På scenen ses från vänster Magnus Henrekson, Helena Stjernholm, Helena Casserlöv-Kvist, Marie Löwegren och Thomas Gür.
Foto: Karl Gabor.

HUR ENTREPRENÖRER SKAPAR tillväxt och vad samhället kan göra för att fler ska kunna bli entreprenörer var temat för ett seminarium som IFN arrangerade i samarbete med Studentlitteratur.

Mikael Stenkula inledde seminariet med en presentation av boken *Entreprenörskap – vad, hur och varför*, författad av honom själv och Magnus Henrekson. Därefter följde en paneldiskussion. I panelen ingick Magnus Henrekson, Helena Casserlöv-Kvist, Meritmind, Marie Löwegren, SKJ Centre for Entrepreneurship, Lunds universitet, och Helena Stjernholm, Industrivärden. Diskussionen leddes av Thomas Gür.

– För att fler ska vilja bli entreprenörer behöver Sverige göras till ett attraktivt land, sa Helena Stjernholm och förklarade att visst är det viktigt med skattelagstiftning som främjar entreprenörskap men det behövs också exempelvis en vettig bostadspolitik.

Magnus Henrekson konstaterade att attityderna påverkas av samhällets belöningsystem. Exempelvis fungerar inte personaloptioner på ett tillfredsställande sätt. Även Helena Casserlöv-Kvist efterfrågade personaloptioner för att nystartade företag ska kunna anställa kompetens ”som är med och delar risk”.

– Politikerna ska inte tro att de kan avgöra vilka bolag som det kommer att gå bra för. Det vet ingen. Det stod bra om detta i boken, att 4 procent av alla företag svarar för 50 procent av tillväxten, sa Helena Casserlöv-Kvist.

Marie Löwegren förklarade att många ser det som spännande, bra och tillåtet att vara entreprenör men det är fortfarande inte tillåtet att man tjänar pengar:

– Här har vi något att jobba på attitydmässigt.

ATT LÄSA:

Entreprenörskap – vad, hur och varför (Studentlitteratur), av Magnus Henrekson och Mikael Stenkula. Boken finns även på engelska med titeln *Understanding Entrepreneurship: Definition, Function, and Policy*.

15 mars

Equity between generations

ATT LÄSA:

The EEAG Report on the European Economy 2016 (CESifo-group, 2016) av Harold James med flera.

Mats Persson, till vänster, diskuterade 2016 års EEAG-rapport med Harold James. Paulina Neuding var moderator.

HAROLD JAMES, PROFESSOR i europeisk historia och internationella relationer vid Princeton University, presenterade 2016 års rapport från European Economic Advisory Group (EEAG) och ett kapitel om de motsättningar mellan generationer som finns inbyggt i de politiska systemen i Europa.

Mats Persson, professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet, kommenterade rapporten. De två samtalade under ledning av journalisten Paulina Neuding.

Idén om ett avtal mellan generationerna utgör grunden för en rättvis social ordning, stabilitet och hållbarhet, skriver Harold James med flera i *EEAG Report 2016*: "I många länder väntas den offentliga sektorn nu ersätta familjen genom att utbildning och pensioner finansieras via skattsedeln."

Harold James pekade på en rad problem som tyder på att Europa kan vara på väg att bli en gerontokrati (makten innehas på grund av hög ålder), bland annat:

- Arbetslagstiftningen där anställningstrygghet främst ges till äldre arbetstagare, och skapar hinder för arbetsgivare att anställa yngre.
- Äganderätt som innebär att äldre äger fastigheter och att yngre har svårt att ta första steget in på bostadsmarknaden.
- Pensionssystem där finansieringen av pensionsrättigheterna för yngre är osäkra eftersom demografiska prognoser förutspår att det blir allt färre inkomstagare som betalar till systemet.
- Förstatligt sjukförsäkringssystem, där allt dyrare vård för äldre dominerar kostnadsstrukturen.
- Miljöskador – vinsten är kortsiktig och på bekostnad av kommande generationer som måste bära saneringskostnaderna.

10 maj

Global Award tilldelades Philippe Aghion

PHILIPPE AGHION, PROFESSOR vid Collège de France, tilldelades *Global Award for Entrepreneurship Research* 2016. Prisceremonin gick av stapeln på Grand Hôtel i Stockholm. Inför en väldigt publik höll Aghion en uppskattad prisföreläsning om tillväxt och innovation. Global Award är det världsledande priset inom entreprenörskapsforskning med en prissumma på närmare en miljon kronor. Aghion är en av världens mest inflytelserika forskare på ekonomiområdet.

IFN är tillsammans med Entreprenörskapsforum huvudman för priset, där även Vinnova ingår som partner. Prisutdelningen arrangerades av Entreprenörskapsforum.

Philippe Aghion med vinnarstatuetten "Guds hand" av Carl Milles. Foto: Karl Gabor.

Prisutdelning för Global Award 2016 hölls i spegelsalen på Grand Hôtel i Stockholm. Efter prisutdelningen höll professor Philippe Aghion en föreläsning om sin forskning. Foto: Karl Gabor.

11 maj

Transparens i en mångsidig värld

INOM RAMEN FÖR *Financial Meetingpoint Öresund*, arrangerade Deloitte, IFN och Knut Wicksells Centrum för Finansvetenskap (KWC) en halvdagskonferens kring transparens. Konferensen hölls i Malmö. Lars Oxelheim, IFN och KWC, var en av talarna. Ämne för hans anförande var "Transparens – ett sätt att förstå vinsternas

uthållighet". Samtliga deltagare erhöll som dokumentation ett exemplar av *Oxford Handbook of Economic and Institutional Transparency* (New York: Oxford University Press) för vilken han är redaktör och har skrivit ett för seminariet centralt kapitel.

28 juni

The moral psychology of economic life

ATT LÄSA:

*The Righteous Mind:
Why Good People are
Divided by Politics and
Religion* (Vintage, 2013)
av Jonathan Haidt.

Jonathan Haidt, New York University, under IFN-seminariet i Stockholm. Foto: Bosse Johansson.

PSYKOLOGI ÄR CENTRALT för att förstå dagens samhälle, förklarade professor Jonathan Haidt, som är verksam på Stern School of Business, New York University, under ett frukostseminarium. Han kommenterade Brexit och sa att massinvandringen och den mångkulturella urbana elitens positiva inställning till invandring gör att fler och fler sällar sig till konservativa idéer. Aida Hadzialic, gymnasie- och kunskapslyftsminister, förklarade att regeringen måste respektera människors känslor – 70 procent är bekymrade över invandringen eftersom de menar att svenska grundvärderingar hotas. Hon sa att "vi måste bygga en nationell identitet som inkluderar alla".

Jonathan Haidt är för en bredare allmänhet mest känd genom sin bok *The Righteous Mind: Why Good People are Divided by Politics and Religion*. Denna och hans forskning fokuserar till stor del på politikens moraliska grundvalar.

Intuition kommer i första hand, resonemang i andra hand, anser Haidt. Han förklarade att vänsterpolitiker ofta ser rättvisa som lika utfall, som i sin tur är kopplat till medkänsla. Mäniskor till höger på den politiska skalan ser däremot rättvisa som sambandet mellan vad man ger och vad man får. Exempelvis om en grupp får något utan att ge något tillbaka så ses detta som negativt. De mer konservativa ser också auktoritet som något positivt, i motsats till vänstersympatisörer.

Haidts föredrag följdes av en paneldiskussion. I panelen ingick förutom Haidt: Aida Hadzialic, gymnasieminister, Lotta Gröning, samhällsdebattör och historiker, Magnus Henrekson, professor och vd IFN, Johan Hakelius, chefredaktör *Fokus*. Niklas Ekdal, skribent och författare, var moderator.

2 september

The idea is the idea of growth

Deirdre McCloskey, professor vid University of Illinois at Chicago, talade om sin bok *Bourgeois Equality: How Ideas, Not Capital or Institutions, Enriched the World*, inför en fullsatt lokal. Foto: Bosse Johansson.

ATT LÄSA:

Bourgeois Equality: How Ideas, Not Capital or Institutions, Enriched the World (University of Chicago Press, 2016) av Deirdre McCloskey.

DEN VÄLKÄNDA EKONOMEN Deirdre McCloskey, professor vid University of Illinois at Chicago, inledde på fredagen ett seminarium med titeln "The Idea is the Idea of Growth". Bettina Kashefi, chefsekonom på Svenskt Näringsliv, och Ola Pettersson, chefsekonom på LO, ingick i den efterföljande panelen. Thomas Gür ledde samtalet.

McCloskey talade om sin bok *Bourgeois Equality: How Ideas, Not Capital or Institutions, Enriched the World*. Hon förklarade hur idéer är grunden till utvecklingen i samhället. I första hand liberala sådana.

– Det var det omgivande samhället som berömde eller åtminstone inte hatade medelklassen. Och att makthavarna inte reglerade ihjäl medelklassen. Det var upphovet till den moderna världen, förklarade Deirdre McCloskey på seminariet i Stockholm.

Hon förklarade att om hon "hade haft vett"

hade ett ord lagts till i bokens undertiteln: Hur *liberala* idéer ... McCloskey hänvisade till 1800-talets liberala tänkande, framför allt Adam Smith: Tanken att varje man och kvinna har rätt att genomföra sitt projekt på sitt eget sätt. Smith talade om "upon the liberal plan of equality, justice and liberty".

– Med *equality* avsåg Adam Smith lika möjligheter, sa McCloskey.

– Det var en idé, liberalism, inte de materiella betingelserna eller de institutionella förhållanden i 1800-talets Europa – hur bra institutionerna än var – som förändrade denna del av världen.

– Innovationstakten var enormt hög på 1800-talet. Vid den tiden började inkomsterna att skjuta i höjden. Efter avregleringar i mitten av århundradet blev Sverige, tillsammans med Japan, världsledande vad gäller inkomstillväxt per capita.

28 november

What the research can teach us about automation

ATT LÄSA:

Digitaliseringens dynamik – en ESO-rapport om strukturomvandlingen i svenskt näringsliv (ESO 2016) av Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson.
Digitalization, Immigration and the Welfare State (Edward Elgar, 2017) av Mårten Blix.

Från vänster ses Sara Öhrvall, Mårten Blix, Annika Winsth, Melanie Arntz och Lars Persson i en diskussion om digitaliseringens effekter. Foto: Karl Gabor.

VAD KAN FORSKNINGEN LÄRA OSS om automatisering och digitalisering? Detta var temat för ett seminarium som IFN arrangerade i slutet av november. Huvudtalare var professor Melanie Arntz, ZEW i Mannheim och Heidelberg University. Hon har studerat automatiseringens effekter på arbetsmarknader i OECD. Från IFN presenterade Lars Persson och Mårten Blix forskning på området. I en panel, som leddes av digitaliseringsexperten Sara Öhrvall, deltog även Annika Winsth, chefsekonom Nordea.

Sara Öhrvall förutspådde att vi 2018 kommer att ha 1,3 miljoner robotar som "arbetar". Den stora frågan är hur många jobb som robotarna tar över.

– Rädslan för automatisering kommer av vad vi antar ska hända, sa Melanie Arntz. Hon nämnde en studie av Frey/Osborne (2013) där författarna menar att 47 procent av alla jobb i USA är i riskzonen. Jag tror att det är en kraftig överdrift, sa Arntz som i en studie kommit fram till 9 procent.

Lars Persson har studerat vilka jobb som är i riskzonen i automationsprocessen.

– Vi finner att utbildning är avgörande. Anställda med låg utbildning löper mycket större risk att förlora jobbet.

Forskare har funnit att utbildning skyddar mot automatisering men det gör inte hög lön.

Mårten Blix förklarade att dagens förändringar som följer av ny teknik, är både mer genomgripande och går snabbare än exempelvis elektrifieringen på sin tid. Han påpekade att dagens digitala plattformar, som kan matcha arbete och arbetare på ett helt nytt sätt, kringgår de kollektiva löneavtalen. Dessutom förändras arbetsmarknaden:

– OECD visar att från mitten av 1990-talet är de nya jobben inte "vanliga" jobb utan till stor del egenföretagande, tillfälligt arbete och deltidsarbete.

IFN-forskare på externa konferenser och seminarier

IFN är en källa till kunskap och information om frågor som är relevanta för näringslivet. I denna anda medverkar institutets forskare regelbundet som föreläsare och deltagare i olika sammanhang där beslutsfattare, rådgivare och opinionsbildare möts.

Ett urval av IFN-forskarnas externa engagemang under 2016:

"EU och de nya säkerhetshoten". Deltagande i forskarpanel vid presentation av boken *Europaperspektiv 2016 – EU och de nya säkerhetshoten*. **Lars Oxelheim** och **Roger Svensson**, 3 februari och 24 maj.

"Behöver Sverige en ökad lönespridning?". Arbetsmarknadsekonomiska rådet presenterade rapporten "Kan lägre löner skapa fler jobb?". Deltagande i paneldebatt arrangerad av LO. **Lars Calmfors**, 23 februari.

"Att styra och leda en vårdcentral. Hur går det till och vad kan förbättras?". Presentation av SNS-studien *Att styra och leda en vårdcentral*. **Henrik Jordahl**, **Jannis Angelis** och **Anna Häger Glenngård**, 25 februari.

"Förbered dig och ditt företag för framtiden". Föredrag på konferens hos Företagarna i Stockholm samt utdelning av pris till Årets företagare. **Magnus Henrekson**, 10 mars.

"Digitalisation and the Economy". Huvudtalare på OECD i Paris i seminarieriet A New Approach to Economic Challenges. **Mårten Blix**, 14 mars.

"Is it Morning in America again?" Paneldeltagande efter föredrag av Paul Krugman, Princeton University, **Andreas Bergh** och **Magnus Henrekson**, 17 mars.

"Utmaningar för en svensk skola i världsklass". Presentationer av rapporterna: *Information – ett verktyg för bättre skolsystem* samt *Policyidéer för svensk skola* på konferens arrangerad av SNS. **Henrik Jordahl**, **Gabriel Heller Sahlgren** och **Jonas Vlachos**, 21 mars.

"Vad betyder flyget för svenska företag?". Rapportpresentation på seminarium arrangerat av SNS. **Shon Ferguson**, 12 april.

"The Digital Revolution and the Transport Labour Market". Presentation och panel på International Transport Forum's 2016 Ministerial Summit i Leipzig, Tyskland. **Mårten Blix**, 19 maj.

"Förnybar elproduktion och nationell försörjningstrygghet på en integrerad europeisk elmarknad". Presentation på lunchseminarium arrangerat av Energiföretagen Sverige. **Thomas Tangerås**, 26 maj.

"Optimal Transparency and the Evaluation of Competitiveness in a Volatile Macroeconomic Environment". Föredrag på Shanghai Forum 2016. **Lars Oxelheim**, 29 maj.

Den 17 mars deltog Magnus Henrekson och Andreas Bergh, IFN, i ett samtal på Handelshögskolan i Stockholm om det ekonomiska världsläget tillsammans med Nobelpristagaren Paul Krugman och docent Anne-Marie Pålsson. Arrangör var KPMG.

Den 15 juni presenterade Åsa Hansson, affilierad till IFN, skatteforskning på ett seminarium arrangerat av Timbro.

Den 19 maj var Mårten Blix, IFN, inbjuden av OECD för att tala på International Transport Forum's 2016 Ministerial Summit i Leipzig, Tyskland.

Den 16 februari presenterade Arbetsmarknadsekonomiska rådet och dess ordförande Lars Calmfors, IFN, rapporten *Dags för större lönespridning?*. I panelen deltog bland andra arbetsmarknadsminister Ylva Johansson.

Den 2 juni talade Özge Öner om integration och i vilken mån flyktingar stannar kvar där de initialt placeras. Seminariet arrangerades av Entreprenörskapsforum på IVA.

Den 21 mars presenterade Henrik Jordahl och Gabriel Heller Sahlgren, IFN, rapporten *Information – ett verktyg för bättre skolsystem*, på SNS.

"Stadens triumf eller landsbygdens återtåg?". Presentation på Melker Schörling symposium, Entreprenörskapsforum. **Özge Öner**, 2 juni.

"Digitalisering och arbetsmarknaden". Föredrag under tvådagarskonferensen Mötesplats Lycksele. **Mårten Blix**, 2 juni.

"Hur friskolor väljer att etablera sig". Presentation av ESO-rapporten *När skolan själv får välja* på seminarium arrangerat av ESO. **Karin Edmark**, 9 juni.

"Jobb och produktivitet i den digitala ekonomin". Presentation av ESO-rapporten *Digitaliseringens dynamik* på seminarium arrangerat av ESO. **Fredrik Heyman**, **Pehr-John Norbäck** och **Lars Persson**, 16 juni.

"Leder lägre ingångslöner till ökad sysselsättning?". Paneldeltagare i seminarium arrangerat i Almedalen av Plåt- och Ventföretagen. **Lars Calmfors**, 5 juli.

"Varför vinner vi inte (mer) på invandringen?". Presentation och kommentar av en rapport med samma namn författad av Andreas Bergh för tankesmedjan Fores. **Andreas Bergh** och **Lars Calmfors**, 24 augusti.

"Minimum Wage: Old and New Issues". Presentation på ett seminarium arrangerat av France Stratégie (French Prime Minister's Policy Planning Staff) i Paris. **Per Skedinger**, 2 september.

"Kan det undermedvetna påverka våra val?". Presentation och paneldiskussion på Hjärnfestivalen som arrangerades i Kulturhuset i Stockholm. **Ola Andersson**, 11 september.

"Att rösta eller inte rösta – det är frågan". Presentation om val, på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. **Richard Öhrvall**, 22 september.

"Hur djup är skolans kris och hur vänder vi utvecklingen?". Rapportpresentation på seminarium arrangerat av Kungl. Vetenskapsakademien (IVA). **Magnus Henrekson**, 27 september.

"Roots of Tolerance: What Explains Western Values among Children of Immigrants?". Presentation av två studier på konferensen Migration and the European Welfare States, som arrangerades i Malmö av Lunds universitet. **Martin Ljunge**, 20 oktober.

"Workshop on Non-Standard Employment". Presentation och deltagande i workshop som anordnades av Centraal Plaanbureau, i Haag, Nederländerna. **Per Skedinger**, 18 november.

"On Venture Capital and IPO:s: What if... the Stock Market Disappears?". Inledningstalare på ett symposium arrangerat av Knut Wicksells Centrum för Finansvetenskap, Lunds universitet. **Alexander Ljungqvist**, 23 november.

"Hur ska vi ta itu med arbetsmarknadens tudelning?". Paneldeltagare i seminarium med titeln Immigration, ekonomisk integration och entreprenörskap arrangerat av Entreprenörskapsforum. **Lars Calmfors**, 24 november.

"Migration och ekonomisk tillväxt". Inledningsanförande på Svenska Dagbladet Financial Forum. **Lars Calmfors**, 30 november.

"Migrationens effekter på samhällsekonomin". Paneldeltagare på Svenska Dagbladet Financial Forum. **Andreas Bergh**, 30 november.

"Nobelfrukost om public choice-skolan". Intervju inför publik för poddinspelning hos tanke-smedjan Timbro om James Buchanan som fick ekonomipriset till Alfred Nobels minne 1986. **Niclas Berggren**, 9 december.

Finansiering av forskningen

IFN finansieras av en rad stiftelser och organisationer – både privata och offentliga.

Anslagsgivare (i bokstavsordning) är:

ALMEGA

Branschorganisationen Almega bidrar tillsammans med Stiftelsen Millenium (se nedan) med grundfinansiering till institutets forskning om tjänstesektorn.

ENERGIFORSK

Energiforsk är ett forsknings- och kunskapsföretag som driver och samordnar energiforskning. Energiforsk strävar efter att vara det naturliga navet i energiforskningen – en opartisk aktör till nytta för framtidens energisystem. Här finns lång erfarenhet av energirelaterad forskning och utveckling genom de företag och forskningsorganisationer som numera utgör Energiforsk.

ENERGIMYNDIGHETEN

Energimyndigheten arbetar inom olika samhällssektorer för att skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning.

FINLANDS AKADEMI

Finlands Akademi finansierar högklassig vetenskaplig forskning, verkar som sakkunnig inom vetenskapen och forskningspolitiken samt stärker vetenskapens och forskningens ställning. Det är en statlig myndighet som lyder under Undervisnings- och kulturministeriet.

FORTE, FORSKNINGSRÅDET FÖR HÄLSA, ARBETSLIV OCH VÄLFÄRD

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, främjar och stödjer forskning för männi-

skors hälsa, arbetsliv och välfärd. Forte finansierar både grundforskning och behovsstyrd forskning.

FRAMTIDENS VÄLFÄRDSTJÄNSTER

IFN driver sedan juli 2015 ett projekt om produktion och finansiering av välfärdstjänster. Finansiärer är Ambea, Attendo, Bräcke diakoni, EQT, Ersta diakoni, Humana, Internationella Engelska Skolan, Investor, Magnora, Nordic Capital, Norrköpings kommun, Praktikertjänst, Region Östergötland, SEB Trygg Liv, SKL, Tillväxtverket och Uppsala kommun.

HANDELSRÅDET

Handelsrådet är en av Sveriges största finansiärer av handelsforskning. Syftet är att öka kunskapen om handel, till nytta för handelsföretag, anställda inom handeln och kunder.

HORIZON 2020, THE EU FRAMEWORK PROGRAMME FOR RESEARCH AND INNOVATION

IFN medverkar som ett av nio europeiska forskningsinstitut i det av EU finansierade entreprenörsforskningsprojektet FIRES (Financial and Institutional Reforms for an Entrepreneurial Society). Syftet med projektet är att genom ökat entreprenörskap bidra till en inkluderande och hållbar tillväxt inom Europa.

JAN WALLANDERS OCH TOM HEDELIUS STIFTELSE OCH TORE BROWALDHS STIFTELSE

Stiftelsernas ändamål är att stödja samhällsvetenskaplig forskning inom främst ekonomisk historia, ekonomisk geografi, företagsekonomi, nationalekonomi och ekonometri. Stiftelsen är huvudfinansiär till IFN:s forskningsprogram Entreprenörskapets ekonomi.

JOHAN OCH JAKOB SÖDERBERGS STIFTELSE

Stiftelsen ger främst bidrag till undervisning, utbildning eller forskning inom områdena medicin, ekonomi, naturvetenskap, juridik och kultur.

KONKURRENSVERKET

Konkurrensverkets uppgift är att arbeta för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet till nytta för konsumenterna samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna och marknadens aktörer.

MARIANNE OCH MARCUS WALLENBERGS STIFTELSE

Stiftelsens ändamål är att främja vård och uppföstran av barn, att stödja undervisning och utbildning samt att främja vetenskaplig forskning.

RAGNAR SÖDERBERGS STIFTELSE

Ragnar Söderbergs stiftelse stödjer "vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena skall komma ifråga".

RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) är en fristående stiftelse som har till ändamål att främja och understödja humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning.

SILICON VALLEY COMMUNITY FOUNDATION

Silicon Valley Community Foundation är ett omfattande centrum för filantropi. Med visionärt ledarskap, strategiska anslagsbeslut och expertis i världsklass, samarbetar stiftelsen med donatorer för att stärka det gemensammas bästa, såväl nationellt som internationellt.

STIFTELSEN MILLENIUM

Stiftelsens ändamål är att genom undervisning och utbildning främja arbete mot ungdomsvåld samt att främja vetenskaplig forskning och kultur.

SVEN SVENSSONS STIFTELSE FÖR NUMISMATIK

Sven Svenssons stiftelse för numismatik har, utan inbördes rangordning, till ändamål att inköpa föremål som saknas i myntkabinettets samlingar, bidra till utgivande av publikationer, som kan tjäna svensk numismatisk forskning, samt att stödja forskare på detta område.

SVENSKA FONDHANDLAREFÖRENINGEN

Svenska Fondhandlareföreningen representerar gemensamma intressen hos de företag som driver värdepappersrörelse i Sverige. Föreningen grundades 1908. Föreningens övergripande mål är en sund, stark och effektiv svensk värdepappersmarknad.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Svenskt Näringsliv bidrar med knappt 30 procent av kostnaderna, vilket täcker stora delar av de fasta utgifterna. Samtliga forskningsprojekt finansieras dock med övriga anslag.

TORSTEN SÖDERBERGS STIFTELSE

Torsten Söderbergs Stiftelse har till ändamål att främja vetenskaplig forskning och vetenskaplig undervisnings- eller studieverksamhet av landsgagnelig innebörd varvid företrädesvis de ekonomiska, medicinska och rättsvetenskapliga områdena ska komma ifråga.

VETENSKAPSRÅDET

Vetenskapsrådet är en statlig myndighet som utvecklar och finansierar grundforskning och forskningsinformation av högsta kvalitet inom alla vetenskapsområden.

VINNOVA

Vinnova driver program för att stärka innovationskraften i Sverige. Vinnovas program har tre huvudinriktningar: strategiskt viktiga områden, innovationsförmåga hos specifika målgrupper samt gränsöverskridande samverkan.

Institutet för Näringslivsforskning

årsbok 2016

IFN är ett oberoende och privat forskningsinstitut inom nationalekonomi. Institutets uppgift är att bedriva forskning av högsta internationella kvalitet på områden av central betydelse för svensk ekonomi och näringslivets utveckling.

IFN vill vara en källa till kunskap om näringslivets förutsättningar och utveckling för beslutsfattare, experter, rådgivare och journalister som arbetar med och intresserar sig för näringslivets villkor. I dagens kunskapsintensiva och globala konkurrens ökar specialiseringen, men också behovet av breda samhällsperspektiv.

På IFN bedrivs forskning inom fem program: globaliseringen och företagen, entreprenörskapets ekonomi, tjänstesektorns ekonomi, elmarknadens ekonomi och institutionernas ekonomi. Inom dessa program ryms ett stort antal projekt om allt från digitalisering och hur entreprenörskap kan främjas runt om i Europa, till vinst i välfärden och elpriser på en avreglerad marknad.